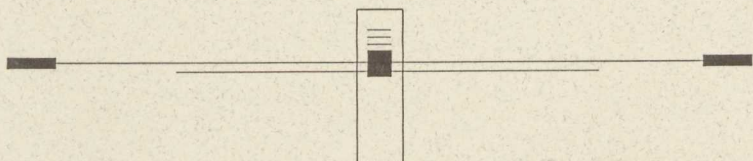

**EESTI
ADVOKATUUR**

**AASTARAAMAT
2000**

EESTI
ADVOKAATUUR

AASTARAAMAT
2000

EESTI ADVOKATUUR

AASTARAAMAT 2000

TALLINN 2001

ISBN 978-99-50-00000-0

SISUKORD

Eesti Advokatuuri üldkogu otsused 2000	5
Juhatuse aruanne Advokatuuri üldkogule 24.05.2001 Tallinnas	7
Eesti Advokatuuri aukohtu praktika	21
Õnnesoovid	38
Eesti Advokatuuri ja ENSV Advokaatide kolleegiumi presiidiumi esimehed 1919 – 2001	40
In memoriam	42
Eesti Advokatuuri seadus (RT I 2001, 36, 201)	43
Advokaatide Rahvusvahelise Assotsiatsiooni (IBA) nõukogu 13.09.1998. a otsus	89
Eesti advokaadid	95

EESTI ADVOKATUURI ÜLDKOGU

OTSUSED 2000

EESTI ADVOKATUURI ÜLDKOGU

OTSUS nr 1

10. märts 2000. a

Eesti Advokatuuri juhatuse ja revisjonikomisjoni tegevusaruande kinnitamine

Juhindudes Eesti Advokatuuri põhikirja §-st 12 p 5, 6, üldkogu

OTSUSTAB:

1. Kinnitada Eesti Advokatuuri juhatuse 1999. aasta tegevusaruanne ja Eesti Advokatuuri revisjonikomisjoni 1999. aasta tegevusaruanne.

2. Kinnitada Eesti Advokatuuri 2000. a eelarve täitmise aruanne tulude osas 1 873 747,02 krooni ja kulude osas 1 846 188,87 krooni.

Üldkogu juhatajad

Jüri Raidla Aivar Pilv

EESTI ADVOKATUURI ÜLDKOGU

OTSUS nr 2

10. märts 2000. a

Eesti Advokatuuri 2000. aasta tulude ja kulude eelarve ning koosseisude kehtestamine

Juhindudes Eesti Advokatuuri põhikirja §-st 12 p 5 üldkogu

OTSUSTAB:

1. Kehtestada Eesti Advokatuuri 2000. aasta eelarve tulude osas 2 013 670 krooni ja kulude osas 2 507 000 krooni.
2. Kehtestada Eesti Advokatuuri juhatuse koosseisude arvuks 6 üksust, töötasufondiga 719 000 krooni.

Üldkogu juhatajad

Jüri Raidla Aivar Pilv

EESTI ADVOKATUURI JUHATUSE ARUANNE ADVOKATUURI ÜLDKOGULE 24.05.2000 TALLINNAS

Seisuga 01.05.2001 on Eesti Advokatuuris:
Vandeadvokaate: 222 + 1 välisliige
Vandeadvokaadi vanemabisid: 99
Vandeadvokaadi abisid: 82
Kokku on advokatuuri liikmeid: 404 (sealhulgas
välisliige)

Vanuseliselt:

üle 60-aastased	53	s.o 13,2%
50–60-aastased	44	s.o 10,9%
35–50-aastased	142	s.o 35,2%
kuni 35-aastased	164	s.o 40,7%

Võrreldes eelmise aastaga on meie kutseühingu liikmete arv suurenenud 22 advokaadi võrra.

1991. a töötas Eestis 185 advokaati, seega on advokatuuri liikmete arv suurenenud üle kahe korra. Liikmeskonna suurenemine on enesestmõistetavalt toonud kaasa advokatuuri noorenemise.

1991. a oli 43,2 % advokaatidest üle viiekümne aasta vanad, praegu on esimest juubelit tähistanud kolleegide osakaal 24,1% advokatuuri liikmeskonnast, alla 50aastaseid töötavaid advokaate on kokku 75,9%.

Advokaadibüroosid on kokku 146, sh Tallinnas 87.

Advokatuuri on vastu võetud ja kutsenimetuse omistatud:

VANDEADVOKAADID: Tõnis Tamme, Paavo Paas, Tarmo Pilv, Olev Kuklase, Janek Valdma, Urmas Kõrgesaar, Veli Kraavi, Merike Borunova, Kaido Uduste, Tarmo Sild, Ingrid Kullerkann, Jugans Grossmann, Sven Sillar, Vilma Kippak, Uno Feldschmidt, Sanjay Jaanus Mody, Tõnu Tuulas, Urmas Ustav.

VANDEADVOKAADI VANEMABID: Ants Nõmmik, Peeter Kutman, Ilmar Straus, Maivi Ots, Toomas Mälberg, Anneli Uibokand, Ants Karu, Ilmar-Erik Aavakivi, Toomas Vaher, Urmas Kiik, Ants Karu, Sirle Karu, Marko Tiiman, Eero Viigimäe, Eve Laine, Indrek Leppik, Indrek Västrik, Monica Pihlak, Tiia Nurm, Svetlana Balaban, Eerik Entsik, Peep Rajavere, Piret Blankin, Uido Truija, Ants Mailend, Aldo Kaljurand, Ain Laansalu, Kati Raudsepp, Anne Vissak, Andres Vinkel.

VANDEADVOKAADI ABID: Risto Rüütel, Andres Simson, Kristi Raba, Leanika Tamm, Armand Reinmaa, Mari-Ann Veiermann, Karina Paatsi, Rasmus

Rask, Carri Ginter, Indrek Lillo, Alo Pormeister, Kari-Paavo Koch, nu Tehver, Karl Haavasalu, Leonid Toltov, Kristjan Melikov, Toomas Liiva, Evelin Jõepere, Risto Käbi, Erki Vabamets, Alice Salumets, Tanel Kalaus, Taavi Pihlakas, Triin Toomemets, Kalev Aavik.

Tegevuse on erinevatel põhjustel peatanud:

VANDEADVOKAADID: Kadi Viira, Meelis Mark, Vilma Kippak, Anneli Urge.

VANDEADVOKAADI VANEMABID: Margus Tamme-
kivi, Anneli Uibokand.

VANDEADVOKAADI ABID: Kristi Raba, Ilona Litvino-
nova, Imbi Jürgen, Elo Tamm, Airi Hämmalov, Daisy
Tauk, Viive Ginter, Denis Polman, Ene Soop, Mariana
Lepiksoo, Monika-Silvia Valm, Anneli Uibokand,
Kristi Reinson, Signe Kask.

Advokatuurist on välja arvatud Vallo Sillat, Raul
Kirjanen.

Advokatuurist on välja heidetud Ljudmilla
Andrejeva.

11. märtsi 1998. a advokatuuri üldkogul valitud
juhatus on töötanud järgnevas koosseisus:

ESIMEES – Aare Tark

ASEESIMEHED – Simon S. Levin,

Toomas Luhaäär

LIIKMED – Andres Aavik, Aivar Pilv, Jüri Raidla,

Mart Sikut

Samal üldkogul valitud revisjonikomisjon on töötanud koosseisus – Väino-Rein Villik (esimees), Alla Jakobson, Riine Lumiste.

Advokatuuri peasekretäri ametikohal on jätkanud tööd Rein Kiviloo, kantselei juhatajana Helgi Karma, pearaamatupidajana Salme Raudsepp.

Juhatuse liikmete tööülesanded on olnud endised, mis on igaaastates aruannetes esitatud.

Aruandeperioodil toimus 24 juhatuse istungit.

Suurt osa juhatuse istungite päevakordadest on hõlmanud kaadriküsimused. Juhatus on kinnitanud kvalifikatsioonikomisjoni otsused 75 isiku eksamitulemuste kohta.

Anti luba 13 uue advokaadibüroo asutamiseks. Pea igal juhatuse istungil on tulnud arutada advokaadiekksamile suunamist ja vandeadvokaadi abidele iseseisva õiguspädevuse andmist.

Tavalised päevakorraküsimused on olnud ka taotluste lahendamised kõrgendatud töötasu saamiseks määratud korras kaitseülesande täitmise eest, advokaaditegevuse peatamiseks või taastamiseks, advokaatide tegutsemiskohtade muutmiseks.

Juhatus on aktiivselt tegelenud **määratud kaitse** ülesande täitmise korraldamisega. Aruandeperioodil on korduvalt esitatud kirjalikke pöördumisi Justiitsministeeriumile ning osaletud nõupidamistel, kus on käsitletud riigi õigusabi summade eraldamist advokaaturile. Kõigile teadaolevalt tekkis eelmise aasta keskpäigas olukord, kus määratud kaitse eelarvelised summad ei katnud teostatud tööde mahtu, tuues kaasa kriisisituatsiooni tekkimise võimaluse õigusemõistmises.

Eelmisel aastal aeti asju määratud korras 155 798,4 tundi, mille tasumiseks oli eraldatud riigieerlarvest 15 867 394,00 krooni, millele lisandus täiendavalt 2001 aastal riigi poolt kustutatud võlg summas 2 854 834,87. Seega kokku 2000. a tehtud töö eest eraldati 18 722 228,00 krooni. Riigil puudusid vahendid aasta viimastel kuudel õigusabi eest tasu maksmiseks, vaid advokaatide mõistev suhtumine kaitseülesannete täitmisesse võimaldas tagada järjepideva kohtupidamise antud asjades.

Riigi poolt tasutava õigusabi tunnitariifiks on 105 krooni tund, millele lisandus käibemaks. Arvestades vahendite defitsiiti kohaldati kõrgendatud tasumäära ainult 0,35% eraldatud summadest (64 850,00 krooni).

Käesolevaks aastaks on eelarvevahendeid riigi poolt tasustatavaks õigusabiks ette nähtud 25 267 500,00 krooni, millest võlg 2000. aasta eest moodustas 2 854 834,87 krooni. Seega on 2001. aastal vahendeid õigusabi eest tasumiseks 22 412 665,13 krooni.

Juhatus on korduvalt juhtinud ministeeriumi tähelepanu tegelikule õigusabi kulude struktuurile, faktile et senini on tasustatud vaid osa advokaadi tööst. Tasumisele kuulus ainult advokaadi töö see osa, mis oli vahetult seotud kaitseülesande täitmisega uurimisorganites või kohtus, arvestusega 105 krooni ühe tunni eest, millele lisandus käibemaks. Tasu sisaldab nii riiklikke makseid (tulumaksu 26% ja sotsiaalmaksu 33%) kui ka muid otseseid ja kaudseid kulusi, mille tulemusena advokaadile realselt makstav tasu moodustab alla 40 krooni ühe töötunni eest.

Juhatuse pöördumistes selgitati, et riigitellimuse täitmine senistel alustel ei võimalda advokaadibüroo-

de majandamist. Siiani on tasustamata advokaaditöö alljärgnevad otsesed kulutused:

- aeg, mis advokaadil kulub ülesande täitmise kohta jõudmiseks (selleks võib kuluda aega mõnekümnest minutist kuni olemasoleva praktika kohaselt mõnekümne tunnini).
- aeg, mis advokaadil kulub ülesande täitmiseks kohapeal, kus väljakuulutatud kohtuistung või uurimistoimingu algus võib viibida mõningatel juhtudel mitu tundi.
- võimalikud täiendavad lisakulutused (tõlketööd, masinakirjatööd, konsultatsioonid erialaspetsialistidega jne).
- kohtuistungiga tutvumiseks vajalike märkuste ja täienduste vormistamiseks ning apellatsiooni- või kassatsioonikaebuse koostamiseks kulutatud aeg.

Pikaajalisel protsessil ületavad kulutused öömajale, sõidule ja söögile saadava töötasu, seda ka kõrgendatud töötasu puhul. Lisaks otsestele kulutustele ja ajakulule on advokaaditöö seotud kaudsete kulutustega, nagu bürookulud, advokatuuri liikmemaks ja kindlustus.

Arvestades riigieelarve reaalsel olukorda ja võimalusi vahendite eraldamiseks riigi õigusabi tasumise eest esitasime 31.03.2001. a ministeeriumile ettepaneku kehtestada minimaalseks tasumääraks 150 krooni tund, millele lisandub käibemaks. Tasu kehtestamine eeldaks 2001. a eelarvevahendite eraldamist järgmiseks aastaks vähemalt 29 420 000,00 krooni.

Riigikogu õiguskomisjoni ja justiitsministeeriumi poolt saadeti advokatuuri juhatusel arvukalt **seaduseelnõusid** arvamuse andmiseks.

21.03.2001. a võttis Riigikogu vastu **Advokatuuri-seaduse**. Rohkem kui seitse aastat on möödunud seaduseelnõu esimese redaktsiooni väljatöötamisest.

Siinkohal avaldame tänu kõikidele kolleegidele, kes on nende aastate jooksul seaduse sünnile kaasa aidanud. Ilmselt ei ole mõtet siin laskuda üksikasjadesse, millised on olnud poliitilised eriarvamused meie tegevust reguleeriva eelnõu ümber, aga ühte tagasihoidlikku uurimistöö mahtu väärib see küll. Kuivõrd seaduse tekst on avaldatud aprillikuu alguses, ei ole mõtet aruandes sellel lähemalt peatuda.

Samas avaldab juhatus tänu ka kõikidele teistele kolleegidele, kes aitasid kaasa advokatuuri arvamuse koostamisele erinevate seaduseelnõude kohta.

Kahjuks on endiselt palju (rohkem kui eelmisel aastal) pidanud juhatus arutama **kaebusi** advokaatide tegevuse peale. Juhatusel esitati 42 kaebust, nendest 26 füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt, 13 kohtutelt, 2 uurijatelt ja 1 advokaadilt. Juhatus algatas aukohtu menetluse 9 asjas. Ajakirjanduses avaldatud materjalide põhjal ja muudel alustel algatas juhatus aukohtumenetluse veel 6 advokaadi suhtes.

Advokatuuri juhatus on arutanud **välissuhtlusega** seonduvaid probleeme ning mitmeid muid advokatuuri tegevust puudutavaid küsimusi.

02.–05.03.2000. a viibis A. Tark Viinis Euroopa advokatuuride presidentide konverentsil. 28.–29.03.2000. a osalesid A. Tark ja T. Luhaäär Advo-

kaatide Rahvusvahelise Assotsiatsiooni (IBA) poolt korraldatud Põhjamaade regiooni advokaatide esindajatena nõupidamistel Stockholmis ja Helsingis. Samalaadne kohtumine toimub sel aastal Vilniuses.

01.–04.06.2000. a osales J. Lindmäe Saksa advokaatuuri kutsel Berliinis ning 08.–10.06.2000. a võttis M. Sikut osa Soome Advokaatuuri üldkoosolekust.

15.–22.09.2000. a osales A. Tark Advokaatide Rahvusvahelise Assotsiatsiooni nõukogu ja eetikakomisjoni liikmena aastakoosolekul Amsterdamis.

Töömahukas ja aeganõudev on olnud kirjavahetuse pidamine nii IBA ja Euroopa Liidu liikmesriikide advokaature ühendava koguga (CCBE), kui ka mitmete teiste riikide kutseorganisatsioonidega. Kindlasti oleks vaja tõhustada koostööd CCBEga, kuid kahjuks on jäänud see aja ja materiaalsete võimaluste piiratu-
se tõttu ebapiisavaks.

Paljudel advokaatide rahvusvahelistel foorumitel on tõstatatud küsimus multidistsiplinaarse tegevuse piiramise või lubamatuse suhtes, kuivõrd advokaaditöö põhiväärtused, eesmärgid ja eetikanormid on erinevad võrreldes teiste elukutsete ülesannetega. See tõttu on aastaraamatu lisas ära toodud ka IBA 13.09.1998. a Vancouveris vastu võetud otsus, mis selgelt ja üheselt annab hinnangu sellisele tegevusele.

Eelmise aasta detsembrist on üles seatud advokaatuuri **kodulehekülj**, mis on loodetavasti informatsiooni juhatuse tegevusest muutnud kättesaadavamaks. Juhatusel on sõlmitud ka alaline kodulehekülje hooldusleping, mis võimaldab seda operatiivselt täiendada või teha muudatusi.

Samas on vajalik veelgi täiendada juhatuse materiaal-tehnilist olukorda, kuivõrd uus seadus paneb juhatusele kohustuse advokaatide registri ja isikuandmete säilitamiseks.

Justiitsministeeriumil on plaanis välja töötada elektrooniline andmevahetus määratud kaitse teostamiseks advokatuuri juhatuse ja kohtute (kohtunike)vahel.

Aruandeaastal **kvalifikatsioonikomisjoni** koosseis ei muutunud. Tegutseni advokatuuri juhatuse 31. märtsi 1998. a otsusega kinnitatud koosseisus: esimees Aleksander Glikman, liikmed Henn Eemois, Maidu Kaasik, Peeter Lepik, Margus Mugu, Eva Ravis ja Indrek Teder.

Kvalifikatsioonikomisjoni istungid toimusid vastavalt vajadusele, keskmiselt kaks korda kuus. Selline töökorraldus on võimaldanud mõistliku aja jooksul eksamineerida kõiki selleks soovi avaldanud isikuid. Kokku korraldas kvalifikatsioonikomisjon 81 eksamit.

2000. a tegi vandeadvokaadi abi eksami 20 noort juristi, mis on mõnevõrra vähem, kui 1999. aastal (25).

Valdav enamus advokatuuri vandeadvokaadi abiks pürgijatest – 18, s.o 90 % sooritas kutsesobivuse eksami esimesel katsel. Korduseksami sooritas üks isik. Seega arvestades ka korduseksami tulemusi, sooritas 20st advokatuuri pürgijast vandeadvokaadi abi eksami 19, s.o 95 %.

Esimesel katsel sooritasid vandeadvokaadi abi eksami kõik Tartu Ülikooli õigusteaduskonna ja Õigusinstituudi lõpetajad. Sama tulemuse saavutasid

nende kõrgkoolide lõpetajad ka 1999. aastal, mis näitab, et neis kõrgkoolides antav haridus vastab advokatuuri nõuetele.

Esmakordselt oli advokatuuri astujate seas ka kolm Concordia Rahvusvahelise Ülikooli lõpetanud noort juristi. Paraku sooritas neist vandeadvokaadi abi eksami esimesel katsel vaid üks. Ühel selle ülikooli lõpetanud õnnestus sooritada korduseksam, ühel aga jäigi vandeadvokaadi abi eksam sooritamata. Tahaks loota, et seesugused kurvad eksamitulemused on juhuslikku laadi ning ei peegelda Eesti Õiguse õpetamise taset selles kõrgkoolis.

Vandeadvokaadi vanemabi eksami tegijaid oli 34, sama palju oli ka 1999. aastal. Vandeadvokaadi vanemabi eksamile tulnuist olid 24 vandeadvokaadi abid, kes olid vähemalt kaks aastat praktiseerinud vandeadvokaadist patrooni juhendamisel ja 10 enam kui kaheaastase mujal omandatud jurististaažiga kolleegid, kes soovisid advokatuuri astuda.

Vandeadvokaadi vanemabi eksami tulemused olid järgmised:

Esimesel katsel sooritas eksami 25 isikut, s.o 73,5 %. Neist, kes esimesel katsel said ühes ainevaldkonnas puuduliku hinde, sooritas selles aines järeleksami 5 isikut. Arvestades ka järeleksami tulemusi, sooritas vandeadvokaadi vanemabi eksami 34st isikust 30, s.o 88%, mis on mõnevõrra parem tulemus, kui 1999. aastal (79%). Vandeadvokaadi vanemabi eksamit ei suutnud sooritada 4 isikut (12%). Neist 3 said põhi-eksamil ebarahuldava hinde enam kui ühes ainevaldkonnas, ühel aga ei õnnestunud sooritada ka

järeleksamit aines, milles ta põhieksamil oli ebarahuldava hinde saanud.

Ka 2000. aastal, nagu ka varem, leidis kinnitust, et vandeadvokaadi vanemabi eksami sooritamine juba praktiseeriva juristi poolt on osutanud raskemaks, kui kõrgkoolis värskelt omandatud teadmiste najal vandeadvokaadi abi eksami sooritamine.

Kui võrrelda, kes on olnud edukamad, kas advokaatuuris praktiseerinud vandeadvokaadi abid või mujal tegutsenud juristid, siis ilmnes, et mullu olid eksamiks paremini valmistunud vandeadvokaadi abid. Vandeadvokaadi abidest said vandeadvokaadi vanemabi eksamiga hakkama 24 isikust esimesel katsel 20 ja järeleksamil olid edukad 2, s.o kokku 22 (91,6%). Seevastu 10st mujal tegutsenud juristist õnnestus vandeadvokaadi vanemabi eksam sooritada esimesel katsel vaid viiel, s.o 50%. Kolmel isikul õnnestus sooritada järeleksam, kaks aga kukkusid ka järeleksamil läbi ja seetõttu advokatuuri astuda ei saanud.

Seega oli väljastpoolt advokatuuri vandeadvokaadi vanemabiks 10st pürgijast oma sihi saavutanud 8 (80%), neist 3 järeleksamiga. Olgu siinjuures märgitud, et 1999. aastal olulist erinevust vandeadvokaadi abide ja väljastpoolt advokatuuri tegutsenud juristide ettevalmistuse tasemes vandeadvokaadi vanemabi eksami sooritamiseks ei täheldatud.

Vandeadvokaadi eksami tegid 19 vandeadvokaadi vanemabi. Neist sooritas eksami 16 (84%). Kolmel vandeadvokaadi vanemabil ei õnnestunud vandeadvokaadi eksamit sooritada. Siiski on vandeadvokaadi eksami tulemused paranenud. 1999. aastal jäi vandeadvokaadi eksam sooritamata 38% eksamile

tulnuist, mullu aga üksnes 16%. Paraku pole rahuloluks ka praegu põhjust. See asjaolu, et vandeadvokaadi vanemabi eksamit ei suutnud ka järeleksamiga sooritada 2 vandeadvokaadi abi ja vandeadvokaadi eksamit 3 vandeadvokaadi vanemabi, viitavad tõsistele puudustele nii advokaatide täiendõppes kui ka vandeadvokaatidest juhendajate tegevuses.

Aruandeaastal tuli kvalifikatsioonikomisjonil esmakordselt tulenevalt Eesti Advokatuuri põhikirja §-st 29 lg 2 hinnata vandeadvokaadi abi Raul Kirjaneni kutsetsobivust. Selleks ajendiks oli Tallinna Linnakohtu TsMS § 88 lg 6 kohaselt advokatuuri juhatusel esitatud teade, et tööasjus hageja esindajaks olnud Raul Kirjanen on asjatundmatu.

Advokatuuri juhatusel ülesandel tutvusid kvalifikatsioonikomisjoni liikmed põhjalikult Raul Kirjaneni kutsetegevusega. Kvalifikatsioonikomisjon kontrollis ka Raul Kirjaneni erialaseid teadmisi ja oskusi kutsetsobivuseksamil. Kvalifikatsioonikomisjon tegi põhistatud otsuse, mille kohaselt Raul Kirjaneni kutsetsobivus ei vasta vandeadvokaadi abile esitatud nõuetele. Raul Kirjaneni avalduse alusel arvas advokatuuri juhatus ta advokatuurist välja.

Raul Kirjaneni kutsetsobivuse hindamisel tuvastas kvalifikatsioonikomisjon, et vandeadvokaadi abi patroon vandeadvokaat Margus Heek on oma hoolealuse sisuliselt jätnud omapäi tegutsema ning ei ole teda nõuetekohaselt juhendanud.

Siinkohal tuleb kõikidele vandeadvokaatidest patroonidele südamele panna, et nad suhtuksid oma hoolealuste noorte kolleegide juhendamisse täie vastutustundega. Kas pole nii, et kui juhendatav

kukub eksamil läbi, on see läbikukkumine ka tema juhendajale? Veel hullem on lugu siis, kui puuduliku juhendamise tõttu osutub noor kolleeg mitesobivaks advokaadile esitatavatele nõuetele.

Tahaks loota, et nii vandeadvokaadi abid ja vanemabid ise kui ka nende juhendajad suhtuvad edaspidi kutseteadmiste ja oskuste täiendamisse täie tõsidusega. Vastasel korral jääme aja nõuetest paratamatult maha.

Teadus-metoodikanõukogu – esimees Rein Kivilo, Ain Alvin, Jaak Kirikal, Indrek Koolmeister, Jaak Oja ja Mart Susi – suuremaks ettevõtmiseks on olnud advokaatide õppepäevade korraldamine. Õppuste läbiviimine on olnud võimalik advokatuuri eelarve summadest.

Aruandeperioodil on korraldatud neli kahepäevast õppust.

Teemade ja lektorite valikul on arvestatud advokaatide ettepanekuid.

Osavõtjate suur arv näitab advokaatide huvi teadmis-
te täiendamise vastu. Edaspidi väärriks läbimõtlemist
süsteemsem lähenemine õppuste teemade valikul, seal-
juures ka suurem rõhuasetus lähitulevikus vastu-
võetavate fundamentaalsete seaduste õppimisele (võla-
õigus, karistusseadustik, kriminaalmenetluse seadustik).

Teadus-metoodikanõukogu liikmed on osalenud
seaduseelnõude kohta arvamuste andmisel ja täitnud
advokatuuri juhatuse ülesandeid õigusanalüüsiks
seonduvalt kaebuste või järelepärimistega.

Advokaadid on jätkuvalt tegutsenud õigusloomes ja
õppejõududena pea kõikides Eesti kõrgkoolides. Hea-

meel on näha kõrgkoolide õppejõududena staažikate advokaatide-õigusteadlaste kõrval üha rohkem noorema põlvkonna advokaate.

Võrreldes eelmise aastaga on veelgi rohkem advokaate jätkanud õpinguid välisriikide kõrgkoolides. Seoses õppimisega või teadustööga välismaal peatas advokatuuri juhatus 12 noore advokaadi kutsetegevuse.

Kroonikakomisjon – esimees Hasso Lepik, liikmed Sille Allikmets, Karl Kask, Priit Manavald, Vesse Vöhma – on kiiduväärselt tegutsenud advokatuuri tähtsündmuste ja ajaloo jäädvustamisel.

Valminud on fotoalbum Eesti Advokatuuri 80nda juubeli kohta. Komisjon on pidevalt tegelenud advokatuuri liikmete fotoalbumite ja isikukaartide täiendamise ning korrigeerimisega. Kogutakse pildi- ja muid materjali ENSV Advokaatide Kolleegiumi aegse ajaloooperiodi talletamiseks.

Eriti väärib märkimist komisjoni algatus Eesti Advokatuuri ajaloo teadustasemel kirjapanemiseks. Põhimõtteline kokkulepe selle töö tegemiseks on sõlmitud ajaloo professor R. Pullatiga, praegu on käsil arhiivimaterjalide kogumine

ARUANNE EESTI ADVOKATUURI AUKOHTU TEGEVUSE KOHTA 2000. aastal

---

Eesti Advokatuuri aukohtu liikmed aruandlusperioodil olid Kaido Pihlakas (esimees), Raivo Laus (aukohtu aseesimees), Liina Linsi, Siiri Schneider, Tõnu Liivik, Mart Missik ja Jaan Lindmäe.

2000. aastal toimus Advokatuuri aukohtus 7 istungit ning kokku menetleti 13 advokaadi (6 vandeadvokaadi, 5 vandeadvokaadi vanemabi ja 2 vandeadvokaadi abi) suhtes esitatud kaebusi või algatatud distsiplinaarasju.

Kahel korral otsustas aukohus distsiplinaarasja mitte algatada, kuid juhtis advokaadi tähelepanu asjaoludele, mis aitaksid tulevikus töö kvaliteeti parandada ning vältida analoogsete olukordade tekkimist.

Nii selgitati näiteks ühele advokaadile, et ta oli tegutsenud ettevaatamatult ja mitteotstarbekalt, kuna vestles kohtus teise kohtualusega viimase kaitsja osavõtuta. Selline teguviis ei võimalda advokaadil hiljem kummutada huvide konflikti pinnalt esitatavaid pretensioone ja kaebusi.

Teisel juhul oli advokaat teavitanud kohut, et ta ei ole kliendiga õigusteeninduse lepingut sõlminud, asjaolude täpsustamisel ilmnes aga, et leping oli küll sõlmitud, kuid seejärel oli selle täitmisest põhjendatult loobutud. Advokaadi tähelepanu juhiti asjaolule, et koostatavate kirjade sisu peab olema adekvaatne ja tegelikkusele vastav.

Ühe advokaadi suhtes, kelle kutsetegevus oli peatatud ning kelle tegevuse suhtes oli lõpetatud kriminaalasi seoses aegumistähtaja möödumisega, lõpetati ka distsiplinaarmenetlus seoses aegumisega.

Kahe advokaadi tegevuse kohta esitatud kaebuste menetlemine lõpetati, kuna tegemist oli lahkkelidega, mis lahenesid poolte kokkuleppel, ning ühel juhul lõpetati menetlus seoses isiku lahkumisega advokatuurist.

Viiel korral tunnistati advokaat (ühel juhul vandeadvokaat, kahel juhul vandeadvokaadi vanemabi ning kahel korral vandeadvokaadi abi) süüdi distsiplinaarüleastumises ning neist kahel juhul otsustati advokaat vabastada karistusest, ühel korral määrati karistuseks noomitus, ühel korral kutsetegevuse keeld tähtajaga 1 aasta ning ühel juhul kohaldati rangeimat karistust – advokatuurist väljajätmist.

Aukohtu menetlusse jäi ühe vandeadvokaadi suhtes esitatud kolm erinevat kaebust ning ühe vandeadvokaadi vanemabi suhtes algatatud distsiplinaarasi.

Siinkohal toome ära aukohtu poolt langetatud, süüdimõistvad ja üldisemat tähelepanu vääriavad otsused

1.

Eesti Advokatuuri aukohus koosseisus Liina Linsi, Tõnu Liivik, Siiri Schneider ja Mart Missik vandeadvokaatide L.U. ja A.K. osavõtul arutas aukohtu istungitel 5. ja 26. aprillil 2000.aastal Eesti Advokatuuri juhatuse poolt AS T. kaebuse põhjal Advokaadibüroo U. tegevuse suhtes algatatud distsiplinaarasja. Kohtu koosseisust oli enesetaanduse teinud Kaido Pihlakas.

Aukohus tuvastas alljärgnevat:

AS-i T. juhataja T.L.-i 12.01.2000. a avalduse kohaselt oli AS T.-l sõlmitud nõustamisalane leping Advokaadibüroo U.-ga. Avalduse kohaselt esindas töövõtja Advokaadibüroo U. tööandjat AS T.-d vaidlustes Eesti Vabariigi Moskva Suursaatkonna ehituskonkursside läbiviimise ning tollase suursaadiku M.H. mõisa renoveerimise eest tasumise osas, kusjuures töövõtja esitas ka Välisministeeriumile pretensiooni saamata jäänud tulu hüvitamiseks. Kuna läbirääkimised seiskusid, pöördus AS T. eelnimetatud lepingust tuleneva vaidlusega kohtusse, kus neid esindas Advokaadibüroo A. ja R. Kohtus selgus, et vastaspoole esindajaks oli Advokaadibüroo U. Aukohus tutvus seoses avaldusega veel mitmete kirjalike dokumentide ja lepingutega. L.U. seletas aukohtule, et AS T.-le osutas õigusabi faktiliselt tema, vaatamata asjaolule, et lepingu täitja ei olnud õigusteeninduslepingus eraldi välja toodud. Välisministeeriumi kantsleriga sõlmis advokaadibüroo nimel lepingu tema, kuid AS T. hakis tegi ta ettepaneku esindada Eesti Vabariiki advokaadibüroo vandeadvokaadil A.K.-l, kuna arvas,

et tema esindamisega tekiks huvide konflikt, sest ta on osutanud õigusabi samas asjas teisele poolele. A.K. töötas advokaadibüroos ajal, mil AS T.-l oli õigusabileping bürooga, kuid A.K. büroo oli teistes ruumides ning faktiliselt ta ülesandeid seoses AS T-ga ei täitnud. A.K. juhendaja oli küll U.K., kuid viimase sõnul A.K. oma hea kvalifikatsiooni tõttu juhendamist ei vajanudki.

A.K. selgitas aukohtule, et sai L.U.-lt teada, et Advokaadibüroo U.-l oli varem sõlmitud õigusabileping AS T.-ga. Välisministeeriumi töötaja K.K. oli teinud talle ettepaneku esindada Eesti Vabariiki AS T. hakis ning vastava volituse andis talle selleks L.U. AS T.-le ei ole tema kunagi õigusabi osutanud. Olles vandeadvokaadi vanemabi oli tema juhendajaks L.U., kellelt ta vahetevahel ka tööülesandeid sai, kuid tema töökoht asus tegelikult mujal. Vahepealsel perioodil oli AS T. poolt esitatud hakis arutamisel toimunud üks eelistung, millise kestel ei olnud hageja ega ka tema esindaja teinud taotlust A.K. taandamiseks põhjusel, et tegemist oli isikuga, kes oli andnud õigusabi samas asjas teisele poolele.

Aukohus leidis, et L.U. tegevuses oli distsiplinaarüleastumise koosseis osas, mis puudutas klientide esindamisel huvide konflikti esinemist.

Eetikakoodeksi § 13 kohaselt ei tohi advokaat samas asjas esindada või osutada muud õigusteenust klientidele, kelle huvid on vastuolus. Nimetatud juhul AS T. ja Eesti Vabariigi huvid olid vastuolus, kusjuures AS T. poolt oli enne hagi esitamist kohtule tehtud ülesandeks Advokaadibüroole U. esitada pretensioon samast lepingust tulenevalt. Pretensioon

oli esitatud Advokaadibüroo U. nimel vandeadvokaat L.U. poolt. Samas oli kohtus Advokaadibüroo U. vandeadvokaat A.K. vastaspoole esindajaks, kusjuures advokaadivolikirja aluseks on õigusabileping Advokaadibüroo U.-ga. Kummaski Advokaadibüroo U. poolt sõlmitud õigusabilepingus ei ole märgitud lepingu täitjaid, millest klient võis teha järelduse, et õigusabi osutasid talle kõik büroo advokaadid.

Aukohus oli seisukohal, et juhul kui ühe büroo erinevad advokaadid soovivad osutada õigusabi vastaspooltele tuleb kliente teavitada õigusabilepingu sõlmimisel, et ülesanne on täitmiseks võetud mõne konkreetse büroo advokaadi, mitte aga büroo poolt tervikuna.

L.U. poolne rikkumine seisis selles, et büroo juhatajana oli ta teadlik, et õigusabilepingus AS T.-ga on täitjaks büroo, kuid vaatamata sellele andis välja volituse A.K.-le esindada samas asjas vastaspoolt.

Aukohus otsustas vabastada L.U. distsiplinaar karistusest põhjusel, et andes büroo juhatajana ülesande A.K.-le teadis ta, et reaalselt ei ole A.K. AS T.-d teenindanud ning ei pidanud seda TsMS § 88 lg 2 rikkumiseks. Aukohus leidis, et A.K.-le ei pidanud teada olema huvide konflikti esinemine enne istungit, küll sai ta aga AS T. huvide võimalikust kahjustamisest teada aukohtu istungil. Vastavalt Eetikakoodeksi § 13 lg 2 keeldub advokaat huvide konflikti ilmnemisel ülesannet vastu võtmast või loobub ülesande täitmisest.

Aukohus tunnistas vandeadvokaat L.U. süüdi distsiplinaarüleastumise toimepanemises kuid vabastas ta distsiplinaar karistusest.

2.

Eesti Advokatuuri aukohus koosseisus Kaido Pihlakas, Liina Linsi, Siiri Schneider, Mart Missik ja Tõnu Liivik arutas aukohtu istungil 31. mail 2000. a vandeadvokaadiabi H.B. suhtes algatatud distsiplinaarasja.

11.04. 2000. a algatas Eesti Advokatuuri juhatus H.B. suhtes distsiplinaarasja seoses 10. märtsil 2000. a üldkogult põhjusega puudumisega.

Alates 19.11.1996. a töötas H.B. vandeadvokaadi abina Advokaadibüroos Lepik & Luhaäär. 21. veebruaril 2000. a esitas H.B. avalduse Advokatuuri juhatusele sooviga peatada tema tegevus advokaadina seoses siirdumisega õppejõu ametikohale.

29. veebruari 2000. a Advokatuuri juhatuse otsusega jäeti H.B. avaldus rahuldamata. H.B. ise ei viibinud Advokatuuri juhatuse istungil tema avalduse läbivaatamisel, mistõttu teavitati teda avalduse mitterahuldamisest 02.03.2000. a Advokatuuri juhatuse kirjaga, mis toimetati käsipostiga H.B. töökohta Advokaadibüroos Lepik & Luhaäär temale üleandmiseks.

Oma vastuses selgitas H.B., et oli üldkogu toimimise ajaks katkestanud advokaadina tegutsemise ning Advokatuuri juhatuse otsusest tema liikmelisuse peatamiseks tehtud avalduse mitterahuldamisest sai ta teada peale üldkogu toimumist.

H.B. teatas esmakordselt Advokatuuri juhatusele oma lahkumisest Advokaadibüroost Lepik & Luhaäär alles 25. aprillil 2000. a, järelilikult kestis vandeadvokaadi abi H.B. töösuhe Advokaadibüroos Lepik & Luhaäär ka üldkogu toimumise ajal 10. märtsil 2000.

aastal. Seetõttu polnud vandeadvokaadi abi H.B. õigustused üldkogult puudumises põhjendatud ning aukohus leidis, et vandeadvokaadiabi H.B. tegevuses ilmnes distsiplinaarüleastumise koosseis, mis seisnes mõjuva põhjuseta üldkogu istungilt 10. märtsil 2000. aastal puudumises.

Karistuse mõistmisel arvestas aukohus asja arutamise käigus ilmnenu erandlikke asjaolusid – soovi minna pedagoogilisele tööle, Advokatuuri juhatuse otsuse alusel 02. märtsil 2000. a koostatud kirja hili-
nenud kättesaamist Advokaadibüroost Lepik & Luha-
äär pärast 10. märtsil 2000. a toimunud üldkogu ja
oma süü tunnetamist aukohtu istungil – ja pidas seega
võimalikuks H.B.-d distsiplinaarkaristusest vabas-
tada.

Aukohus juhtis vandeadvokaadiabi H.B. tähele-
panu olla edaspidi tähelepanelikum ja operatiivsem
teada saamaks tema tööd ja tegevust puudutavate
küsimuste lahendamisest Eesti Advokatuuri organites.

Aukohus leidis, et vandeadvokaadiabi H.B. on
toime pannud distsiplinaarüleastumise, mis seisnes
mõjuva põhjuse puudumises üldkogu istungile mitte-
ilmumiseks 10. märtsil 2000. a. Arvestades üleastumise
toimepanemise asjaolusid ja seda, et H.B.ei ole
distsiplinaarkorras karistatud, otsustas aukohus
vandeadvokaadi abi H.B.-le distsiplinaarkaristust
mitte määrata.

3.

Eesti Advokatuuri aukohus koosseisus Kaido Pihlakas, Liina Linsi, Tõnu Liivik, Siiri Schneider ja Mart Missik, vandeadvokaadi vanemabi L.A. osavõtul arutasid aukohtu istungitel 31. mail ja 21. juunil 2000. a. Eesti Advokatuuri juhatuse poolt 11.04.2000. a. L.A. suhtes Viru Ringkonnakohtu kirja põhjal algatatud distsiplinaarasja ja F.M-i ja S.J-i kaebusi L.A. tegevuse kohta.

Aukohus tegi kindlaks:

I Viru Ringkonnakohtu kiri vandeadvokaadi vanemabi L.A. suhtes.

Viru Ringkonnakohtu kohtunik M.T. saatis Eesti Advokatuuri juhatusele 01.03.2000. a kirja, mille kohaselt Viru Ringkonnakohtusse esitati Ida-Viru Maa-kohtu 26.04.1999. a otsuse peale mitu A. S.-i allkirjaga apellatsioonkaebust. Ringkonnakohtu kirja kohaselt seletas apellant A.S. Viru Ringkonnakohtu istungil 08.03.2000. a, et 24.05.1999. a dateeritud apellatsioonkaebusele ei ole tema alla kirjutanud ja selle kaebuse saatis kohtule tema esindaja esimese astme kohtus advokaat L.A.. Ringkonnakohtus vandeadvokaadi vanemabi L.A. klienti ei esindanud.

Aukohus leidis, et kirjas toodud asjaolud on tõendatud osaliselt ja nimelt selles osas, et 24.05.1999. a dateeritud kaebusele oli A.S.-i allkirja kirjutanud vandeadvokaadi vanemabi L.A. Aukohus leidis, et L.A. tegi võimalikuks kolmandatele isikutele võltsitud allkirjaga kaebuse kasutamise, st kohtusse saatmise.

Aukohtu istungil seletas L.A., et kuna apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg hakkas kätte jõudma, aga tema ei saanud kliendiga ühendust, otsustas ta valmis kaebuse A.S.-ile koju viia. Kaebuse jättis postkasti. Kaebusele kirjutas ta A.S.-i eest alla, tehes järgi tema allkirja, mis väidetavalt oli mõeldud näidisenä. Hiljem kuulis ta A.S.-i käest, et viimane oli apellatsioonikaebuse ära saatnud. Oma tegevust põhjendas L.A. sellega, et A.S. oli invaliid ja ta tahtis teda aidata.

Eesti Advokatuuri eetikakoodeks § 9 lg 1 kohaselt peab advokaat hoiduma advokaadi kutset ja advokatuuri mainet kahjustavast käitumisest. Aukohus leidis, et L.A., võltsides Viru Ringkonnakohtule koostatud apellatsioonkaebusel A.S.-i allkirja ja luues võimaluse kolmandatel isikutel võltsitud allkirjaga apellatsioonkaebust kohtusse saata, pani toime raske kutseeetika nõuete eiramise. L.A. kahjustas oma käitumisega advokaadi kutset ja advokatuuri mainet.

II F. M-i kaebus vandeadvokaadi vanemabi L.A. tegevuse peale.

Asja materjalidest nähtus, et F.M. oli alaealise süüdistatava A.K. seaduslik esindaja. Vandeadvokaadi vanemabi L.A. kaitses A.K.-d määratud korras eeluurimisel ja Ida-Viru Maakohus. A.K. anti kohtu alla süüdistatuna KrK § 141 lg 1, 140 lg 2 p 1,3 ja 143 lg 2 p 2 järgi. Ida-Viru Maakohus mõistis A.K. süüdi KrK § 195 lg 2 ja 143 lg 2 järgi. F.M-i kaebuse kohaselt täitis L.A. eeluurimisel kaitseüleandeid kiirustades, ei andnud A.K-le selgitusi ja ei esitanud talle küsimusi, samuti ei esitanud taotlust A.K. poolt toimepandud teo, mis oli kvalifitseeritud uurija poolt KrK

§ 141 lg 1 järgi, ümberkvalifitseerimiseks KrK § 195 lg 1 järgi ja sellise tegevusetusega jättis A.K. eeluurimisel kaitseta.

Aukohus leidis, et kaebuses toodud asjaolud on tõendatud osaliselt ja nimelt selles osas, et L.A. ei esitanud eeluurimise lõpuleviimisel taotlust, et süüdistus röövimises kvalifitseeritaks ümber süüdistuseks huligaansuses. L.A. põhjendas nimetatud asjaolu sellega, et seda poleks niikuinii rahuldatud, taotluse esitas ta aga kohtus ja süüdistus kvalifitseeriti ümber. Ida-Viru Maakohtu kohtuotsusest nähtub, et süüdistus kvalifitseeriti ümber mitte KrK § 195 lg 1 järgi, vaid KrK § 195 lg 2 järgi. Süüdistuse asjaolud, mida kaebuses käsitleti, olid kohtuotsuse kohaselt järgmised: A.K. 04.05.1999. a kella 23 paiku, Narva-Jõesuus, eesmärgiga jätta tasumata taksosõidu eest ja põgeneda, kasutas vägivalda taksojuhi suhtes. Samal ajal hõikas M.G.-le, kes samuti oli taksos, et ta jookseks sõiduautost minema. Seejärel jooksis minema ka A.K. Kohus leidis, et A.K. tahtlikult, jämedalt rikkus avalikku korda. Kohus leidis, et KrK § 141 dispositsioon nõuab, et kohtualune tegutseks tahtega, mis on suunatud võõra vara omandamisele. A.K. teod olid toime pandud eesmärgiga hoiduda kõrvale sõidu eest tasumisest. Seoses sellega kvalifitseeris kohus A.K. teod KrK § 195 lg 2 järgi kui huligaansuse.

Eesti Advokatuuri eetikakoodeks § 8 lg 1 kohaselt on advokaat kohustatud kasutama kliendi huvides kõiki vahendeid ja viise, mis ei ole vastuolus seadusega ja kutseeetika nõuetega. L.A. eiras seda kutseeetika nõuet. Aukohus leidis, et A.K.-le eeluurimisel inkrimineeritava kuriteo kvalifikatsioon oli ilmselgelt vaieldav. L.A. alaealise A.K. kaitsjana oleks pidanud

taotlema, et süüdistatava tegevust ei kvalifitseeritaks röövimisena, vaid huligaansusena. Röövimise ümberkvalifitseerimine huligaansuseks eeluurimisel oleks parandanud kaitsealuse seisundit protsessis. L.A. poolt taotluse esitamise edasilükkamine kohtuistungile oli ebaõige, kuna L.A. kaitses A.K.-d eeluurimisel määratud korras ja tal ei olnud kokkulepet A.K. kaitsmise kohta kohtuistungil. Põhjendamatu oli taotluse esitamatajätmine ka põhjusel, et uurija taotlust niikuinii ei rahulda.

III S.J.-i kaebus vandeadvokaadi vanemabi L.A. tegevuse peale.

Vandeadvokaadi vanemabi L.A. kaitses määratud korras J.K.-d. Kaebaja S.J. oli J.K. vanaema. Kaebuse kohaselt tasus S.J. L.A.-le J.K. kaitsmise eest 4000 krooni (2000+1000+1000). L.A. lubas raha saamise kohta kviitungi anda, kuid ei andnud. Kaebuse kohaselt nõudis kohtutäitur J.K.-lt L.A. osalemise ees tema kaitsjana 1710 krooni, mida J.K. ei suutnud maksta, kuna oli töötu. S.J. pöördus Eesti Advokatuuri poole kaebusega, kuna ei olnud rahul sellega, et lisaks tasutud 4000 kroonile nõuti temalt ka riigi poolt tasu advokaadi osalemise eest protsessis.

Aukohus leidis, et kaebuses toodud asjaolud on tõendatud L.A. seletustega, kriminaalasja lepingarvestuskaartidega ja kviitungitega. Vormiliselt kaitses ta J.K.-d määratud korras ja sai riigilt raha J.K. kaitsmise eest. Kirjalikus seletuses väitis L.A., et S.J. tasus talle 4000 krooni eeltöö eest, mis ta advokaadina oli teinud enne kokkuleppe sõlmimist J.K. kaitsmisel. Aukohtu istungil seletas L.A., et J.K.-d kaitses

ta nii eeluurimisel kui ka kohtus määratud korras. L.A. väitis, et ta arvab ka hetkel, et S.J.-i käest saadud raha oli J.K. tänuks tema töö eest. L.A. seletuse kohaselt vormistas ta peale seda, kui S.J. hakkas tema käest raha nõudma, s.o kusagil märtsis-aprillis 2000, kvii-tungid raha saamise kohta. L.A. esitas aukohtule tutvumiseks kaks leping-arvestuskaarti ja kaks kvii-tungit. Kaardil puudus kliendi allkiri, maksmise kuupäeva kvii-tungid ei kajastanud.

Eesti Advokatuuri eetikakoodeks § 17 lg 5 sätestab, et kui õigusabi eest on tasunud riik, ei ole advokaat õigustatud võtma kliendilt advokaaditasuna või kulude hüvituseks muid rahasummasid. Aukohus leidis, et L.A. pani toime raske kutseeetika nõuete eiramise, jättes täitmata Seaduse Eesti Advokatuuri kohta, Raamatupidamise seaduse, Eesti Advokatuuri põhi-kirja ja Eesti Advokatuuri eetikakoodeksiga advo-kaadile pandud kohustused.

Aukohus leidis, et vandeadvokaadi vanemabi L.A. on korduvalt rikkunud seadust ning tema käitumine on olnud vastuolus Eesti Advokatuuri ja advokaadi tegevust reguleerivate õigusaktidega. Kuna ta on toime pannud kaks rasket kutseeetika nõuete rikkumist, tema tegevus on olnud valelik ja ebaaus ning oma ebaeetilise käitumisega on ta oluliselt kahjustanud Eesti Advokatuuri ja advokaadi mainet, siis tema kutsetegevuse jätkamine advokaadina ei ole võimalik. Aukohus otsustas tunnistada vandeadvokaadi vanemabi L.A. süüdi distsiplinaarüleastumistes ja määras karistuseks advokatuurist väljaheitmise.

4.

Aukohus koosseisus Kaido Pihlakas, Siiri Schneider, Mart Missik ja Liina Linsi vandeadvokaadi abi T.P. osavõtul arutas aukohtu istungil 4.oktoobril 2000. a T.P. käitumist seoses tsiviilasjas hageja, I.V., esindamisega.

Eesti Advokatuuri juhatus algatas distsiplinaarasja Valga Maakohtu kohtuniku A.Pellja teatise alusel, mille kohaselt T.P. venitas protsessi ning oli käitunud kliendi suhtes ebaausalt.

Kohtunik Pellja teatise kohaselt oli kohtu poolt tsiviilasjas, millises advokaat T.P. esindab hagejat, määratud eelistungeid kokku seitsmel korral, kuid hageja esindaja tõttu ei olnud võimalik eelmenetlust lõpetada. Kohtunik oli teatise kohaselt arvamusel, et T.P. venitab protsessi ning on käitunud kliendi suhtes korduvalt äärmiselt ebaausalt.

T.P. esitatud seletustest koos lisadega nähtus, et kolmel juhul oli ta olnud seotud teiste kohtuasjadega ja esitanud igal eelnimetatud juhul kirjaliku taotluse asja arutamise edasilükkamiseks. T.P. esitatud materjalidest nähtus samuti, et ühel juhul kohtuistungile, mis toimus algusega kell 10.00, oli tal kutse istungile algusega kell 10.30. Ühe eelistungi kohta selgitas T.P., et viibis seal ning tegi taotluse, millise kohus rahuldada. Kahel juhul T.P. kinnitas istungitelt puudumist, kuid seletas, et esimesel juhul oli kohtunik talle sama päeva hommikul kinnitanud, et istungit ei toimu ning teisel juhul oli ta hilinenud. Aukohtule esitatud kliendi I.V. kirjalikus seletuses kinnitas viimane pretensioonide puudumist oma esindaja T.P. suhtes.

Aukohus leidis, et T.P. tegevuses oli distsiplinaar-üleastumise koosseis. Kahel korral jättis T.P. kohtuistungile ilmumata. Asjaolu, et kohtunik avaldab eelnevalt arvamust istungi võimaliku edasilükkamise suhtes, ei anna advokaadile õigust istungile mitte ilmuda. Hiline mine on sisuliselt samaväärne ilmumata jäämisega, kui kohtuistung põhjusel, et esindaja pole ilmunud, edasi lükatakse. Samuti oleks pidanud T.P., olles hõivatud teistes kohtuasjades ning esitades kohtule taotlusi asja arutamise edasilükkamiseks, arvestama asjaoluga, et tsiviilkohtumenetluse seadustiku tähenduses ei ole taolistel juhtumitel tegemist seadusliku takistusega, mistõttu kohus võib tsiviilasja jätta läbivaatamata, millega kaasneks kahju tema kliendile. T.P. ei andnud ka kohtule teada, millistel aegadel tal suure töökoormuse tõttu oleks võimalik oma klienti esindada, samuti ei teinud ta midagi selleks, et klienti esindaks keegi teine Advokaadibüroo S.M. advokaatidest.

Vastavalt Eetikakoodeksi § 12 lg 4 ei võta advokaat ülesannet vastu, kui tema töökoormus seda ei võimalda ja § 20 lg 2 kohaselt on advokaat õigeaegselt kohustatud kohut teavitama asjaoludest, mis võivad tingida asja arutamise edasilükkamise. Eetika koodeksi § 21 lg 2 kohaselt on advokaadil keelatud tahtlikult takistada asja kiiret läbivaatamist. Seega oli T.P. oma tegevusega rikkunud kutse-eetika nõudeid.

Karistuse määramisel arvestas aukohus üleastumise raskust, asjaolu, et T.P. ei ole varem distsiplinaarüleastumisi toime pannud ning samuti seda, et tema kliendil, I.V.-l, ei olnud T.P. suhtes pretensioone.

Aukohus otsustas tunnistada T.P. süüdi distsiplinaarüleastumise toimepanemises ja määrata T.P.-le distsiplinaarkaristuseks noomitus.

5.

Eesti Advokatuuri aukohus koosseisus Kaido Pihlakas, Liina Linsi, Siiri Schneider ja Mart Missik vandeadvokaadi vanemabi J.K. ja vandeadvokaat A.P. osavõtul arutasid aukohtu istungitel 04. oktoobril ja 08. novembril 2000. a Eesti Advokatuuri juhatuse poolt 08. augustil 2000. a J.K. suhtes algatatud distsipliinaarasja.

Aukohus, olles ära kuulanud vandeadvokaadi vanemabi J.K. ja vandeadvokaat A.P. seletused ja uurinud esitatud kirjalike materjale tegi kindlaks:

Advokatuuri juhatuse 18. juuli 2000. a istungil, kus muuhulgas selgitati J.K. töölepingu lõpetamise asjaolusid Advokaadibüroos A.P., selgitas J.K., et töölepingu lõpetamine oli tema soov. Juhatuse otsuse kohaselt esitas A.P. seletuskirja, mille kohaselt J.K. poolt esitatu ei vasta tõele ning temaga sõlmitud töölepingu lõpetamise faktilised asjaolud ja põhjendused on üksikasjalikult kajastatud Advokaadibüroo A.P. käskkirjas nr 5 18. maist 2000. a "Vandeadvokaadi vanemabi J.K. töökohustuste rikkumise kohta", mille kohaselt J.K. kolleegide poolt esitatud tööaruannetest ja J. K. tööalases kasutuses olevast arvutist nähtus, et advokaat oli osutanud ajavahe-
mikul 01. jaanuar kuni 16. märts 2000. a õigusabi kaheksale kliendile nendega õigusabi lepingut sõlmimata ja arveid esitamata. 6. märtsil advokaadibüroos toimunud töönoupidamisel tunnistas J.K. töö tegemist klientidele ilma õigusabilepinguteta ja selgitas, et osutas klientidele õigusabi advokaadi kutseeetika nõudeid ja büroo sisemist töökorraldust eirates suure töökoormuse ja ajanappuse tõttu. Advokaadibüroo

juhataja korralduse kohaselt pidi J.K. esitama klientidele väljastatavad õigusabi lepingud ja arved 17. märtsil 2000. a juhatajale tutvumiseks ja seejärel väljastama. Hiljem advokaadibüroos läbiviidud revideerimise käigus selgus, et J.K. juhatajalt saadud korraldusi ei täitnud.

Tuvastati, et ka varasemal perioodil esines J.K. poolset tööalaste kohustuste rikkumist advokaadibüroo suhtes õigusabi osutamisel AS-ile A., kellele oli osutatud õigusabi erinevates küsimustes õigusabi lepingut sõlmimata ja kliendile arveid esitamata ca 93 000 krooni eest. Sellest järeldati, et advokaat ei ole teinud juhtunust vajalikke ja õigeid järeldusi ning on jätkuvalt advokaadibüroo ja kolleegide, aga ka klientide suhtes käitunud ebaausalt ning vastuolus heade kommete ja tavadega. J.K.-ga lõpetati tööleping seoses töötaja suhtes usalduse kaotamisega alates 09. juunist 2000.a.

Esines ka juhtumeid, kui advokaat J.K. oli oma tööna kajastatud töö advokaadibüroos suures osas laiali jaganud ja lasknud ära teha nooremate kolleegide poolt, kes töötasid kuupalga põhimõttel.

J.K. tunnistas eeltoodud rikkumisi, töölepingu lõpetamise asjaolusid ei vaidlustanud, küll aga kinnitas, et tegi klientidele töid kokkuleppel, et tasumine toimub hiljem ja et lepingute koostamatajätmise ning arvete mitteesitamise põhjuseks ei olnud omakasu. J.K. oli teadlik, milline on korrektne ja seaduslik õigusabilepingute vormistamise ja arvete väljastamise kord ning oli seda ka oma varasemas kutsetegevuses järginud.

Eesti Advokatuuri eetikakoodeksi § 2 rõhutab, et advokaadi kutse kohustab advokaati järgima kutse-

eetika nõudeid. Eetikakoodeksi § 4 lg 1 järgi osutab advokaat õigusabi juhindudes seadusest, advokatuuri organite õigusaktidest ja otsustest, kutseeetika nõuetest, samuti headest kommetest ja tavadest ning oma südametunnistusest. Eetikakoodeksi § 9 lg 1 alusel peab advokaat suhtlemisel klientide, kohtu, kolleegide ja avalikkusega käituma ausalt ja väärικalt ning kooskõlas heade kommete ja tavade ning kutseeetika nõuetega. Aukohus leidis, et J.K. on nimetatud nõudmisi rikkunud jättes klientidelt ülesannete vastuvõtmisel sõlmimata õigusteenuste lepingud. J.K. rikkus ka advokaadibüroo sisemises töökorralduses kehtestatud põhimõtteid, mida oli korduvalt nii suuliselt kui kirjalikult selgitatud kõigile büroos töötavatele advokaatidele.

Aukohus leidis, et vandeadvokaadi vanemabi J.K. käitumine on korduvalt olnud vastuolus Eesti Advokatuuri ja advokaadi tegevust reguleerivate õigusaktidega ja ta on toime pannud raske kutseeetika nõuete rikkumise ja oma käitumisega oluliselt kahjustanud advokaadi ja Eesti Advokatuuri mainet ning kuritarvitanud kolleegide usaldust. Aukohus otsustas tunnistada vandeadvokaadi vanemabi J.K. süüdi distsiplinaarüleastumises ja määrata talle karistuseks advokaadi kutsetegevuse keelamine üheks aastaks. Samas selgitati J.K.-le, et advokaadi kutsetegevuse keelu ajal puudub advokaadil Seaduses Eesti Advokatuuri kohta § 7 sätestatud õiguspädevus, sh ka õigus tegutseda advokaadibüroos patroneerimislepingu alusel.

ÕNNITLEME

Auväärseid juubliare, vandeadvokaate:

Dagmar Saks	75
Lea Mandel	70
Konrad Mällo	70
Aino-Eevi Lukas	70

Kauaaegseid advokaate, pensionäre:

Ants Võlli	75
Hilda Seedre	75
Johannes Schmidt	75
Endel Saadoja	75
Huunart Sakh	70

Vandeadvokaate:

Aare Tark

riikliku autasu III klassi Valgetähe teenete märgi
saamise puhul

Indrek Teder

Riikliku autasu IV klassi Valgetähe teenete märgi
saamise puhul

(Vabariigi Presidendi 02. veebruari 2001. a otsus nr
985)

ÕNNITLEME

55. tööjuubeli puhul:

Simon Levin

50. tööjuubeli puhul:

Eugenia Piel

Niina Petrjakova

Eesti Advokatuuri ja ENSV Advokaatide Kolleegeiumi Presiidiumi esimehed

Üldkogu toimumise aeg ja esimeesteks valitud
advokaadid:

Eesti Vabariigi Vannutatud Advokaatide Nõukogu esi-
meseks esimeheks valiti 14.06.1919 Jaan Teemant*.

1919–1925   Jaan Teemant

1926–1939   Alfred Maurer**

01. märtsil 1940 likvideeriti Eesti Advokatuur ja
moodustati ENSV Advokaatide Kolleegeium.

Ajavahemikus 1941–1944 andmed puuduvad.

15.12.1944   Aleksander Narusbek

10.11.1945   Aleksander Narusbek

17.11.1945   esimehe kt Sinaida Krutikova

25.03.1946   Teodor Unt

---

*sünd. 24.09.1872. Võeti vastu vandeadvokaadiks 29.05.1913. Oli
korduvalt tagasi valitud, täitis esimehe ametülesandeid kuni 1925.
a. NSV Liidu okupatsioonivõimud arreteerisid 23. juulil 1940. a.
Poliitilised arreteerimised Eestis 1940. aastal. Surmaaeg ja koht
teadmata.

**1926-1937 oli valitud esimeheks Alfred Maurer, kes aastatel
1938 ja 1939 valiti Advokatuuri nõukogu esimeheks. Vandead-
vokaadiks oli vastu võetud 20. mail 1920. a. Täpsemad andmed
Alfred Maureri kohta puuduvad.

23.06.1947	Teodor Unt
28.09.1949	Teodor Unt
09.11.1950	esimehe kt Ervin Aunapuu
01.02.1951	Ervin Aunapuu
26.03.1951	Oskar Valvet
27.01.1952	Oskar Aid
12.10.1952	Oskar Valvet
19.05.1953	Oskar Valvet
12.04.1955	Oskar Valvet
15.07.1957	Oskar Valvet
21.03.1959	Teodor Unt
06.02.1960	Teodor Unt
19.02.1962	Ene Paul
26.01.1963	Ene Paul
26.03.1966	Artur Saks
21.03.1969	Artur Saks
25.02.1972	Lembit Liiva
28.02.1975	Lembit Liiva
17.03.1978	Lembit Liiva
27.03.1981	Lembit Liiva
30.03.1984	Lembit Liiva
18.03.1987	Lembit Liiva
30.03.1990	Jaak Oja
20.02.1992	taastati Eesti Advokatuur
21.02.1992	Jaak Oja
18.02.1994	Aare Tark
10.03.1995	Aare Tark
11.03.1998	Aare Tark

IN MEMORIAM

**PAUL PALLA
HELDUR KALL
KRISTJAN ZAURAM**

Eesti Advokatuuri seadus (RT I 2001, 36, 201)

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi
3. aprilli 2001. a
otsusega nr 1040

Tulenevalt Riigikogu õiguskomisjoni algatatud otsuse eelnõus 723 OE väljendatud Riigikogu heast tahtest ja tõsisest kavatsusest muuta vaesematele inimestele õigusabi kättesaadavaks ja õigusteenust tervikuna usaldusväärsemaks ning viia Eesti seeläbi õigusriigile lähemale, kuulutan välja Riigikogus 21. märtsil 2001 muutmata kujul vastu võetud «Advokatuuriseaduse».

Alus: Eesti Vabariigi põhiseaduse § 107.

Lennart MERI

ADVOKATUURISEADUS

Vastu võetud 21. märtsil 2001. a

1. PEATÜKK ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Seadus sätestab Eesti Advokatuuri (edaspidi ka *advokatuur*) korralduse ning advokaadi, advokatuuri assotsieerunud liikme ja välisriigi advokaadi tegevuse õiguslikud alused.

§ 2. Advokatuuri mõiste ja õiguslik seisund

(1) Eesti Advokatuur on 1919. aasta 14. juunil asutatud advokaatide omavalitsuslikel põhimõtetel tegutsev kutseühendus õigusteenuse osutamise korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning advokaatide kutsealaste õiguste kaitsmiseks.

(2) Advokatuur on avalik-õiguslik juriidiline isik.

(3) Advokatuur juhindub oma tegevuses seadustest, advokatuuri organite õigusaktidest ja headest tavadest.

§ 3. Advokatuuri pädevus

Advokatuuri pädevuses on:

- 1) advokatuuri vastuvõtmine ja sealt väljaarvamine;
- 2) järelevalve advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eetika nõuete täitmise üle;

- 3) järelevalve Eestis tegutsevate välisriigi advokaatide kutsetegevuse ja kutse-eeetika nõuete täitmise üle;
- 4) advokaatide täiendusõppe korraldamine;
- 5) riigi õigusabi osutamine;
- 6) advokatuuri vara valitsemine;
- 7) advokaatide muude kutseküsimuste lahendamise.

§ 4. Advokatuuri tegevuse seaduslikkuse tagamine

(1) Huvitatud isik võib advokatuuri organi õigusakti või toimingu peale esitada kaebuse halduskohtule.

(2) Kui justiitsminister leiab, et advokatuuri organi õigusakt või toiming on seadusega vastuolus, esitab ta selle peale halduskohtule protesti.

(3) Advokatuuri üldkogu otsuse ära kiri saadetakse justiitsministrile. Justiitsministril on õigus nõuda tutvumiseks ka muid advokatuuri organite dokumente, mis ei sisalda advokaadi kutsesaladust. Dokumentis sisalduva saladuse üle otsustab advokatuuri juhatus.

(4) Justiitsministril on õigus kontrollida riigi õigusabi osutamise eest eraldatud vahendite kasutamist ning kehtestada aruandluse kord.

§ 5. Advokatuuri lõpetamine

Advokatuuri võib lõpetada ainult seadusega.

2. PEATÜKK

ADVOKATUURI KORRALDUS

§ 6. Advokatuuri organid

- (1) Advokatuur tegutseb oma organite kaudu.
- (2) Advokatuuri organid on üldkogu, juhatus, esimees, revisjonikomisjon, aukohus ja kutsesobivuskomisjon.
- (3) Advokatuuri organite pädevuse sätestab seadus.
- (4) Advokatuuri organite õigusaktid ja otsused on advokatuuri liikmetele kohustuslikud.

§ 7. Üldkogu

- (1) Üldkogu on advokatuuri kõrgeim organ. Üldkogusse kuuluvad advokatuuri kõik liikmed. Hääleõiguslikud on vandeadvokaadid ja vandeadvokaadi vanemabid.
- (2) Korralise üldkogu kutsub kokku juhatus vähemalt üks kord aastas.
- (3) Erakorralise üldkogu kutsub kokku juhatus enda algatusel, revisjonikomisjoni ettepanekul või siis, kui seda nõuab vähemalt üks kümnendik advokatuuri liikmetest.
- (4) Juhatus teatab advokaatidele korralise üldkogu aja ja koha vähemalt üks kuu enne selle toimumist. Erakorralise üldkogu aja ja koha teatab juhatus advokaatidele vähemalt kaks nädalat enne selle toimumist.
- (5) Üldkogu on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole hääleõiguslikest advokaatidest. Kui üldkogul osaleb vähem advokaate, kutsub juhatus üldkogu kokku-

tulemisest alates kahe nädala jooksul kokku uue üldkogu, kes on otsustusvõimeline, sõltumata osavõtjate arvust.

§ 8. Üldkogus otsustamine ja valimine

(1) Üldkogus otsused võetakse vastu avalikul hääletamisel, kui üldkogus ei otsusta teisiti. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääle andnud üle poole üldkogus osalenud hääleõiguslikest advokaatidest ja kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Igal hääleõiguslikul advokaadil on üldkogus hääletamisel üks hääl.

(3) Advokatuuri organid valitakse üldkogus järgmiste põhimõtete kohaselt:

1) hääled antakse igale kandidaadile eraldi;

2) hääletamine on salajane;

3) valituks osutub rohkem hääli saanud kandidaat, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teistsugust hääletamise nõuet.

(4) Advokatuuri organeid valides valitakse kõigepealt esimees, siis juhatuse liikmed ja asendusliikmed, seejärel revisjonikomisjoni liikmed ja asendusliikmed ning aukohtu advokaatidest liikmed ja asendusliikmed.

(5) Esimehe valimisel osutub valituks kandidaat, kelle poolt on antud üle poole hääletamisest osavõtnute häälest. Kui ükski kandidaat ei ole saanud vajalikku häälteenamust, korraldatakse valimiste teine voor, milles osaleb kaks enim hääli saanud kandidaati. Selles voorus teisest kandidaadist rohkem hääli saanud kandidaat osutub valituks. Häälte võrdse jagunemise korral heidetakse liisku.

§ 9. Üldkogu pädevus

Üldkogu:

- 1) määrab juhatuse ning revisjonikomisjoni liikmete ja asendusliikmete arvu ning aukohtu advokaatidest asendusliikmete arvu;
- 2) valib esimehe, juhatuse ning revisjonikomisjoni liikmed ja asendusliikmed ning aukohtu advokaatidest liikmed ja asendusliikmed;
- 3) kinnitab advokatuuri eelmise majandusaasta eelarve täitmise aruande ja uue majandusaasta eelarve;
- 4) kinnitab advokatuuri majandustegevuse aastaaruande ja revisjonikomisjoni aastaaruande;
- 5) võtab vastu advokatuuri kodukorra ja advokaadi kutse-eetika nõuded;
- 6) lahendab advokatuuri juhatuse otsuste ja esimehe toimingute peale esitatud kaebusi;
- 7) kinnitab advokatuuri sümboolika;
- 8) otsustab advokaatidele tasu määramise alused advokatuuri huvides tehtud töö eest;
- 9) kehtestab advokatuuri liikmemaksu maksmise tingimused ja korra ning liikmemaksu suuruse;
- 10) otsustab riigi õigusabi eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise korra ja tasumäärad vastavalt käesoleva seaduse § 60 lõikes 6 sätestatule;
- 11) otsustab muid seaduses ja kodukorras sätestatud küsimusi.

§ 10. Esimees

(1) Esimees esindab advokatuuri kõigis õigustoimingu- ning korraldab juhatuse tööd ja juhatab juhatuse istungeid.

(2) Esimees valitakse vandeadvokaatide seast kolmeks aastaks.

(3) Esimehe äraolekul täidab tema ülesandeid aseesimees.

§ 11. Juhatus

(1) Juhatus on advokatuuri alaliselt tegutsev juhtorgan. Juhatuses on vähemalt seitse liiget.

(2) Juhatus valitakse vandeadvokaatide seast kolmeks aastaks.

(3) Juhatusel ei või kuuluda revisjonikomisjoni, aukohtusse ega kutsesobivuskomisjoni.

(4) Juhatus võtab otsuseid vastu kohalolijate hääle enamusega. Juhatus on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole juhatuse liikmetest.

(5) Juhatusel on avalik, kui juhatus ei ole kuulutanud istungit või selle osa kinniseks.

§ 12. Juhatusel pädevus

Juhatusel:

1) juhatab advokatuuri;

2) valitseb advokatuuri vara ja korraldab advokatuuri raamatupidamist;

3) valib oma liikmete seast advokatuuri aseesimehe;

- 4) nimetab ametisse vandeadvokaadist kantsleri, kes täidab juhatuse antud täitev-korraldavaid ülesandeid;
- 5) nimetab kutsesobivuskomisjoni advokaatidest liikmed;
- 6) otsustab kutsesobivuskomisjoni otsuse alusel advokatuuri vastuvõtmise ning vandeadvokaadi ja vandeadvokaadi vanemabi nimetuse andmise;
- 7) otsustab advokatuuri assotsieerunud liikmena tegutsemiseks õiguse andmise;
- 8) valvab advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eetika nõuete täitmise järele;
- 9) valvab Eestis tegutsevate välisriigi advokaatide kutsetegevuse ja kutseeetika nõuete täitmise järele;
- 10) määrab vandeadvokaadi abile patrooni;
- 11) arvab advokaadi tema soovil või muul käesolevas seaduses sätestatud alusel advokatuurist välja;
- 12) kinnitab aukohtu otsused advokatuurist väljaheitmise kohta;
- 13) korraldab advokaatide täiendusõpet;
- 14) korraldab advokaatide kutsesobivuse kontrollimist;
- 15) distsiplinaarsüüteo tunnuste ilmnemisel teeb aukohtule ettepaneku algatada advokaadi suhtes aukohtumenetlus;
- 16) annab advokatuuri liikmetunnistusi ja advokaaditunnistusi;
- 17) korraldab advokaatide poolt riigi õigusabi osutamist ja selle eest tasu maksmist ning kehtestab õigusabi andmise korra;
- 18) täidab muid seadusest tulenevaid või advokatuuri juhtimisega seonduvaid ülesandeid.

§ 13. Revisjonikomisjon

(1) Revisjonikomisjon kontrollib advokatuuri majandustegevust ning esimehe, juhatuse ja kantsleri asjaajamist.

(2) Revisjonikomisjon valitakse vandeadvokaatide seast vähemalt kolmeliikmelisena neljaks aastaks.

(3) Revisjonikomisjon valib oma liikmete hulgast esimehe.

(4) Revisjonikomisjon võtab otsuseid vastu oma liikmete poolthäälte enamusega.

(5) Revisjonikomisjoni liige ei või kuuluda juhatusse, aukohtusse või kutsesobivuskomisjoni ega olla advokatuuriga töösuhtes.

§ 14. Advokatuuri majandustegevuse kontrollimine ja majandustegevuse aastaaruanne

(1) Advokatuuri majandusaasta on kalendriaasta.

(2) Majandustegevuse aastaaruande esitab juhatus revisjonikomisjonile läbivaatamiseks ja arvamuse andmiseks ning seejärel üldkogule kinnitamiseks majandusaasta lõppemisest alates kuue kuu jooksul.

(3) Majandustegevuse aastaaruanne avaldatakse advokatuuri aastaraamatus.

(4) Üldkogu, revisjonikomisjoni või vähemalt ühe kümnendiku advokatuuri liikmete nõudel nimetab juhatus audiitori advokatuuri majandustegevuse või advokatuuri majandustegevuse aastaaruande kontrollimiseks.

(5) Audiitorkontrolli akti esitab revisjonikomisjon üldkogule.

(6) Justiitsministril on õigus kooskõlastatult advokaatuuri juhatusega määrata riigi kulul audiitor advokaatuuri majandustegevuse või advokaatuuri majandustegevuse aastaaruande kontrollimiseks.

§ 15. Aukohus

(1) Aukohus arutab advokaatide distsiplinaarsüüteoasju ja muid seadusega aukohtu pädevusse antud asju.

(2) Aukohus moodustatakse viieliikmelisena neljaks aastaks.

(3) Aukohtusse kuulub neli advokaatuuri üldkogu valitud vandeadvokaati ja üks Riigikohtu esimehe nimetatud kohtunik.

(4) Aukohtu liige ei või kuuluda juhatusse, kutse-sobivuskomisjoni ega revisjonikomisjoni.

(5) Aukohtusse võib valida vandeadvokaadi, kes on tegutsenud vandeadvokaadina vähemalt kümme aastat.

(6) Aukohtu liikmed valivad aukohtu esimehe vandeadvokaatidest liikmete seast.

(7) Aukohus arutab asja vähemalt kolmeliikmelises koosseisus.

(8) Aukohus võtab otsuse vastu asja arutamisel osalenud liikmete häälteenamusega.

§ 16. Aukohtumenetluse algatamine

(1) Aukohtumenetluse algatamiseks võib aukohtu või juhatuse poole pöörduda iga isik.

(2) Aukohtumenetlus algatatakse, kui advokaadi tegevuses ilmnevad distsiplinaarsüüteo tunnused.

(3) Aukohtumenetluse algatamise otsustab aukohus ühe kuu jooksul, alates päevast, mil ta saab teada distsiplinaarsüüteo tunnustest.

§ 17. Aukohtumenetlus

(1) Distsiplinaarsüüteoasja arutatakse advokaadi osavõtul, kelle suhtes on algatatud aukohtumenetlus. Advokaat on kohustatud ilmuma aukohtu istungile. Kui advokaat mõjuva põhjuseta jätab aukohtu istungile ilmumata, võib asja arutada tema osavõtuta.

(2) Aukohtumenetlus peatub ajaks, mil distsiplinaarsüüteoasja ei ole võimalik arutada asjaolude tõttu, mis olenevad advokaadist, kelle suhtes aukohtumenetlus on algatatud.

(3) Menetletavat asja ja advokaadi isikuomadusi arvestades võib aukohus advokaadi kutsetegevuse aukohtumenetluse ajaks peatada. Kutsetegevuse peatamist aukohtumenetluse ajaks ei käsitata distsiplinaarkaristusena.

(4) Aukohtu otsus jõustub, kui see võetakse vastu. Advokatuurist väljaheitmise otsus jõustub, kui juhatuse selle kinnitab.

(5) Kui juhatuse aukohtu otsust isiku advokatuurist väljaheitmiseks ei kinnita, peab ta seda põhjendama. Sel juhul vaatab aukohus distsiplinaarsüüteoasja uuesti läbi. Aukohtu teistkordne otsus jõustub, kui see võetakse vastu.

(6) Aukohtumenetluse kord määratakse advokatuuri kodukorras.

§ 18. Aukohtu otsuse vaidlustamine

Aukohtu otsuse peale võib huvitatud isik esitada kaebuse halduskohtule.

§ 19. Distsiplinaarvastutus

(1) Advokaadi tegevust sätestavate õigusaktide või kutse-eetika nõuete eiramise eest võib aukohus määrata distsiplinaarkaristuse.

(2) Distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv advokatuuri kasuks kuni advokaadi kuue kuu töötasu ulatuses;
- 3) kutsetegevuse peatamine kuni üheks aastaks;
- 4) advokatuurist väljaheitmine.

(3) Karistust määrates arvestab aukohus menetletava asja olemust ja advokaadi isikuomadusi.

(4) Ühe distsiplinaarsüüteo eest võib määrata vaid ühe distsiplinaarkaristuse. Distsiplinaarkaristust määrates ei arvestata sama teo eest määratud kriminaalkaristust.

(5) Distsiplinaarkaristust ei või määrata, kui distsiplinaarsüüteo toimepanemisest on möödunud üle aasta. Selle tähtaja hulka ei arvata aega, mil aukohtumenetlus oli peatunud.

§ 20. Advokatuuri kodukord

(1) Seadusest tulenevalt nähakse advokatuuri kodukorras ette:

- 1) advokatuuri liikmesuse tekkimise, peatumise ja lõppemise kord;

- 2) advokaadi õigused ja kohustused suhetes advokatuuriga;
- 3) advokatuuri organite tegevuse kord;
- 4) advokatuuri organite otsuste vastuvõtmise ja advokatuuri organite valimise kord;
- 5) advokatuuri organite liikmete asendamise kord;
- 6) advokaaditunnistuse ja advokatuuri liikmetunnistuse andmise, pikendamise ja kehtetuks tunnistamise kord;
- 7) advokaadieksamite korraldus;
- 8) muud sätted, mis seaduse järgi tuleb ette näha kodukorras.

(2) Advokatuuri kodukord on vastu võetud või muudetud, kui selle poolt hääletab vähemalt kaks kolmandikku üldkogus osalenud hääleõiguslikest advokaatidest.

(3) Advokatuuri kodukord ja selle muudatused avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

§ 21. Advokatuuri register

(1) Advokatuuri registrit peab advokatuuri juhatus. Advokatuuri register koosneb registrikaartidest ja advokaaditoimikutest.

(2) Advokaadi kohta avatakse registrikaart, kuhu kantakse:

- 1) registrinumber;
- 2) advokaadi nimi ja isikukood;
- 3) andmed hariduse ja akadeemilise kraadi kohta;
- 4) advokaadi elukohaks olev omavalitsusüksus;

5) advokaadi tegutsemiskohaks oleva advokaadiühingu nimi ja äriregistri kood või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva advokaadi äriregistri kood ning advokaadibüroo aadress;

6) advokatuuri liikmeks saamise aeg;

7) advokaadi kutsenimetus ja selle omandamise aeg;

8) märke advokatuuri kuulumise peatumise kohta;

9) advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise aeg ja alus.

(3) Advokaadi kohta avatakse advokaaditoimik, milles peab olema:

1) haridust ja akadeemilist kraadi tõendava dokumendi ärakiri;

2) kutsesobivuskomisjoni otsus advokaadieksami sooritamise kohta;

3) tõend advokaadi kutsekindlustuse kohta;

4) vandeadvokaadi allkirjaga advokaadivande tekst;

5) passi või muu isikut tõendava dokumendi ärakiri;

6) juhatuse otsus advokaadi advokatuuri liikmeks vastuvõtmise kohta;

7) juhatuse otsus advokaadile patrooni määramise ja advokaadi patrooniks määramise kohta;

8) juhatuse otsus advokaadile kutsenimetuse andmise kohta;

9) otsus advokaadi advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise kohta;

10) advokaadi kohta tehtud aukohtuotsused.

(4) Juhatus võib oma algatusel või advokaadi nõudel lisada advokaaditoimikusse muid advokaadi kutsetegevust kajastavaid dokumente.

(5) Advokaat peab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–5 ja lõike 3 punktides 1, 3 ja 5 nimetatud andmete muutumisest viivitamata teatama juhatusele muudatuste registrisse kandmiseks.

(6) Registrikardi andmed on avalikud ja need tehakse avalikkusele kättesaadavaks elektroonilises andmekogus.

(7) Õigustatud huviga isikul on õigus tutvuda advokaaditoimikuga. Huvi õigustatuse üle otsustab advokatuuri juhatus.

3. PEATÜKK ADVOKAAT

§ 22. Advokatuuri liige

(1) Advokatuuri liikmed (edaspidi *advokaadid*) on vandeadvokaadid, vandeadvokaadi vanemabid ja vandeadvokaadi abid.

(2) Advokatuuri võib kuuluda iga isik, kes vastab käesolevas seaduses esitatud nõuetele ja on sooritanud advokaadieksami.

(3) Eestis võib advokaadi kutsenimetuse all õigusteenust osutada üksnes Eesti Advokatuuri liige, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(4) Kuulumist advokatuuri tõendavad advokatuuri liikmetunnistus ja advokaaditunnistus. Advokaaditunnistus peab sisaldama käesoleva seaduse § 21 lõike 2 punktides 2–8 nimetatud andmeid.

§ 23. Advokaadile esitatavad nõuded

(1) Advokatuuri liikmeks võib võtta isiku:

- 1) kes on teovõimeline;
- 2) kelle elukoht on Eestis või kes on Eesti või Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik;
- 3) kes on täitnud akadeemilise õppe õigusteaduse akrediteeritud õppekava;
- 4) kes valdab kõnes ja kirjas eesti keelt;
- 5) kes on aus ja kõlbeline.

(2) Advokatuuri liikmeks astumiseks peab isik esitava kirjaliku avalduse ja sooritama advokaadi eksami. Avalduses kinnitab isik, et puuduvad käesoleva seaduse § 27 lõikes 1 nimetatud asjaolud, mis välistavad advokatuuri liikmeks võtmise.

(3) Advokatuuri liikmeks võetakse juhatuse otsusega.

(4) Teadaande advokaadi advokatuuri liikmeks võtmise kohta avaldab advokatuuri juhatus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 24. Vandeadvokaadi abi

(1) Vandeadvokaadi abina võib advokatuuri liikmeks võtta isiku, kes on sooritanud vandeadvokaadi abi eksami.

(2) Vandeadvokaadi abi tegutseb patrooni juhtimisel.

§ 25. Vandeadvokaadi vanemabi

(1) Vandeadvokaadi vanemabi kutsenimetuse võib kirjaliku avalduse alusel saada advokatuuri liige, kes on vähemalt aasta töötanud vandeadvokaadi abina ja on sooritanud vandeadvokaadi vanemabi eksami.

(2) Vandeadvokaadi vanemabina võib advokatuuri liikmeks võtta isiku, kes vahetult enne advokatuuri astumist on vähemalt kaks aastat järjest töötanud ülikooli õigusteaduse õppekava täitmist nõudval ametikohal ja on sooritanud vandeadvokaadi vanemabi eksami.

(3) Töötamist õiguselal enne ülikooli õigusteaduse õppekava täitmist käesoleva paragrahvi lõike 2 tähenduses ei arvestata.

(4) Vandeadvokaadi vanemabi tegutseb vandeadvokaadi juhendamisel.

§ 26. Vandeadvokaadi kutsenimetuse andmine

(1) Vandeadvokaadiks võib kirjaliku avalduse alusel saada advokatuuri liige, kes on sooritanud vandeadvokaadieksami ja on tegutsenud:

- 1) vähemalt kaks aastat vandeadvokaadi abina või
- 2) vähemalt ühe aasta vandeadvokaadi vanemabina.

(2) Vandeadvokaadi kutsenimetuse antakse juhatuse otsusega.

(3) Vandeadvokaadina võib advokatuuri liikmeks võtta isiku, kes on sooritanud vandeadvokaadieksami ja on:

- 1) õigusteaduse doktor või
- 2) olnud vandeadvokaat ja astub advokatuuri viie aasta jooksul pärast seda, kui ta on olnud advokatuurist käesoleva seaduse § 36 lõike 1 punktis 1 või 4 sätestatud alusel välja arvatud.

(4) Vandeadvokaat peab olema vähemalt 24-aastane.

§ 27. Advokatuuri vastuvõtmisest keeldumise alused

- (1) Advokatuuri liikmeks ei võeta isikut, kes:
- 1) ei vasta advokaadile esitatavatele nõuetele;
  - 2) on advokatuurist välja heidetud või notariametist tagandatud;
  - 3) on kriminaalkorras karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
  - 4) on avalikus teenistuses või töötab töö- või teenistuslepingu alusel;
  - 5) on pankrotivõlgnik;
  - 6) tegutseb kutsealal, mis on vastuolus advokaadi kutse-eetika nõuetega või sõltumatuse põhimõttega;
  - 7) on kohtuotsusega ilma jäetud õigusest olla advokaat, kohtunik, prokurör, notar või ettevõtja.
- (2) Töötamine õppe- või teadustööl ei takista isiku advokatuuri vastuvõtmist.

§ 28. Vandeadvokaadi vanne

(1) Pärast advokatuuri juhatuse otsust isikule vandeadvokaadi kutsenimetuse andmise kohta annab advokaat vandeadvokaadivande. Vandeadvokaadina võib advokaat tegutseda pärast vande andmist.

(2) Vandeadvokaat annab advokatuuri juhatuse ees järgmise vande:

«Töotan jääda ustavaks Eesti Vabariigi põhiseaduslikule korrale ning täita kõiki ülesandeid, milleks vandeadvokaadikutse mind kohustab.»

§ 29. Kutsesobivuskomisjon

(1) Advokatuuri kutsesobivuskomisjon moodustatakse seitsmeliikmelisena viieks aastaks.

(2) Kutsesobivuskomisjoni liige ei või kuuluda juhatusse, aukohtusse ega revisjonikomisjoni.

(3) Kutsesobivuskomisjoni kuuluvad:

- 1) viis vandeadvokaati;
- 2) Riigikohtu esimehe nimetatud kohtunik;
- 3) justiitsministri määratud Justiitsministeeriumi esindaja.

(4) Kutsesobivuskomisjoni liikmed valivad vandeadvokaatidest liikmete seast komisjoni esimehe.

§ 30. Kutsesobivuskomisjoni pädevus

(1) Kutsesobivuskomisjon:

- 1) eksamineerib advokatuuri astuda soovijaid ja advokaadikutse taotlejaid;
- 2) viib läbi sobivustesti välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni kohta;
- 3) annab juhatause ülesandel hinnangu advokaadi kutsesobivusele.

(2) Kutsesobivuskomisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt neli komisjoni liiget.

§ 31. Advokaadieksam

(1) Advokaadieksam on advokatuuri astuda soovija või advokaadikutse taotleja erialateadmiste ja isikomaduste kontroll.

(2) Advokaadiksamid on vandeadvokaadi abi eksam, vandeadvokaadi vanemabi eksam ja vandeadvokaadi eksam.

(3) Eksamid korraldatakse vajaduse järgi, kuid mitte harvem kui üks kord kahe kuu jooksul.

(4) Eksami toimumise aja ja koha määrab kutse-sobivuskomisjon.

§ 32. Advokaadieksami sisu

(1) Advokaadiksam koosneb suulisest ja kirjalikust osast.

(2) Eksami kirjalik osa seisneb õiguslaste kaasus-ülesannete lahendamises.

(3) Suulisel advokaadiksamil esitatakse eksamineeritavale tema teoreetiliste teadmiste kontrollimiseks juhuvalikul küsimusi.

(4) Advokatuuri astuja isikuomaduste sobivust advokaaditegevuseks hinnatakse kindlaksmääratud õigus-teemal kirjutatud esse ja vestluse alusel. Isikuomaduste sobivust hinnates võib komisjon arvestada ka muid advokaadi ülesannete täitmiseks olulisi andmeid advokatuuri astuja isiku kohta.

§ 33. Eksamitulemuste hindamine

(1) Advokaadieksami osade tulemusi hinnatakse hinnetega ühest kümneni. Eraldi hinnatakse kirjalikku eksamit ja suulist eksamit õigusharude kaupa.

(2) Eksamihinne on komisjoni liikmete antud hinnete keskmine, mis ümardatakse täisarvuks. Hinne alla viie on mitterahuldav.

(3) Kui eksamineeritav on saanud mitterahuldava hinde eksami kirjaliku osa eest või eksami suulise osa vähemalt ühe õigusharu eest, ei ole ta eksamit sooritanud.

(4) Advokatuuri astuja isikuomadusi hindab komisjon sobivaiks või mitesobivaiks.

(5) Kui komisjon ei pea eksamineeritava isikuomadusi sobivaiks, ei ole isik eksamit sooritanud. Sellekohast otsust peab komisjon põhjendama.

§ 34. Korduseksam

(1) Kui eksamineeritav ei soorita eksamit, võib ta selle uuesti teha sooritamata jäänud advokaadiekсамist arvates kuue kuu möödudes.

(2) Kolmandat või enamat korda sama taseme advokaadiekсамit võib isik teha viimasest sooritamata jäänud advokaadiekсамist kolme aasta möödudes.

§ 35. Advokatuuri liikmesuse ja advokaadi kutsetegevuse peatamine

(1) Advokatuuri liikmesus peatatakse juhatuse otsusega, kui isik:

1) ajutiselt ei saa tervise tõttu või muul põhjusel õigusteenust osutada järjest üle kuue kuu;

2) astub avalikku teenistusse;

3) on valitud Riigikogu liikmeks või Vabariigi Presidendiks;

4) on nimetatud Vabariigi Valitsuse liikmeks.

(2) Kohaliku omavalitsuse volikogu liikmeks valimine ei peata advokatuuri liikmesust.

(3) Advokaadi kutsetegevuse võib oma otsusega peatada juhatus, kui isik on kriminaalasjas kahtlustatav, süüdistatav või kohtualune.

(4) Kui advokatuuri liikmesuse või kutsetegevuse peatamise alus on ära langenu, taastab juhatus liikmesuse või kutsetegevuse õiguse.

(5) Advokaadi kutsetegevuse võib oma otsusega peatada aukohus käesoleva seaduse § 17 lõikes 3 sätestatu alusel.

§ 36. Advokatuurist väljaarvamine

(1) Advokaat arvatakse advokatuurist välja advokatuuri juhatuse otsusega, kui:

- 1) advokaat on esitanud selleks avalduse;
- 2) vandeadvokaadi abi ei soorita vandeadvokaadi vanemabi eksamit või vandeadvokaadieksamit kolmandal katsel või alates advokatuuri vastuvõtmisest nelja aasta jooksul;
- 3) kutsesobivuskomisjon on tunnistanud, et advokaat ei vasta kutsesobivusnõuetele;
- 4) advokaat ei ole tervise tõttu või muul põhjusel üle kolme aasta järjest tegutsenud advokaadina;
- 5) advokaat on kohtuotsusega jäetud ilma õigusest olla advokaat või ettevõtja;
- 6) advokaat on pankrotivõlgnik;
- 7) advokaat on asunud tegutsema kutsealal, mis on vastuolus advokaadi kutse-eetika nõuete või advokaadi sõltumatuse põhimõttega;
- 8) advokaat on asunud tööle töö- või teenistuslepingu alusel.

(2) Advokaadi avalduse alusel ei arvata teda advokatuuriist välja tema suhtes toimuva aukohtumenetluse kestel.

(3) Advokaati ei arvata advokatuuriist välja, kui ta sõlmib töölepingu advokatuuriiga, kui ta teeb õppe- või teadustööd või kui tema advokatuuri liikmesus peatatakse käesoleva seaduse § 35 lõike 1 punktides 2–4 sätestatu alusel.

§ 37. Advokatuuriist väljaheitmine

Advokaat heidetakse advokatuuriist välja:

1) karistusena distsiplinaarsüüteo eest, mis on määratud käesolevas seaduses sätestatud korras;

2) juhatuse otsuse alusel, kui tema suhtes on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus tahtlikult toimepandud kuriteo või muu kuriteo eest, mis teeb võimatuks advokaadina tegutsemise;

3) juhatuse otsuse alusel, kui advokaat jätab määratud tähtpäevaks advokatuuri liikmemaksu juhatuse hoiatusest hoolimata mõjuva põhjuseta tasumata.

§ 38. Advokatuuriist väljaarvamise ja väljaheitmise tagajärjed

(1) Kui isik arvatakse või heidetakse advokatuuriist välja, kaotab ta õiguse tegutseda advokaadina.

(2) Advokatuuriist väljaarvamise või väljaheitmise korral jäävad advokaadi kutsetegevusega seotud dokumendid ja muudel teabekandjatel olev informatsioon advokaadiühingule. Kui väljaheidetu või väljaarvatu

oli advokaadiühingu ainus aktsionär või osanik või kui ta tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, antakse nimetatud dokumendid ja teabekandjad üle advokatuuri juhatusesse.

(3) Advokatuurist väljaheitmise korral tuleb advokaaditunnistus ja advokatuuri liikmetunnistus viivitamata üle anda advokatuuri juhatusesse.

(4) Advokatuurist väljaarvamise korral tuleb advokaaditunnistus üle anda juhatusesse. Väljaarvatu soovil jääb liikmetunnistus temale. Väljaarvatu liikmetunnistusele teeb advokatuuri juhatus väljaarvamise kohta märke.

(5) Advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise teate avaldab juhatus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 39. Patroon

(1) Patroon on vandeadvokaat, kelle juhtimisel vandeadvokaadi abi tegutseb.

(2) Patrooniks võib määrata vandeadvokaadi, kes on andnud selleks nõusoleku. Vandeadvokaadi abile tasu maksmine ning tema ja patrooni muud vastastikused õigused ja kohustused lepatakse kokku patrooni-lepingus, mida käsitatakse käsunduslepinguna.

(3) Vandeadvokaadil võib olla kuni kolm abi. Kui vandeadvokaadil on õskusi, kogemusi ja võimalusi, võib juhatus lubada talle enam kui kolm abi.

(4) Kui vandeadvokaadi abi ei ole saanud ühegi vandeadvokaadi nõusolekut olla tema patroon, korraldab talle patrooni määramise advokatuuri juhatus.

4. PEATÜKK ADVOKAADI TEGEVUS

§ 40. Õigusteenus

(1) Õigusteenus on kutsetegevusena õigusnõustamine, isiku esindamine või kaitsmine kohtus, kohtueelses menetluses või mujal ning isikule dokumendi koostamine ja tema huvides muu õigustoimingu tegemine.

(2) Advokaat osutab õigusteenust võrdsetel alustel teiste kutseliste õigusteenuse osutajatega, kui seadus ei sätesta teisiti.

§ 41. Vandeadvokaadi pädevus

Vandeadvokaat on pädev:

- 1) esindama ja kaitsma klienti kohtus ning kohtueelses menetluses ja mujal nii Eestis kui ka välisriigis;
- 2) koguma tõendeid;
- 3) vabalt valima ja kasutama seadusega kooskõlas olevaid vahendeid ja viise õigusteenuse osutamisel;
- 4) saama riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusest õigusteenuse osutamiseks vajalikke andmeid, tutvuma dokumentidega ning saama neist ärakirju ja väljavõtteid, kui andmete ja dokumentide saamine ei ole advokaadile seadusega keelatud;
- 5) seaduse kohaselt kinnitama kliendile tema osutatava õigusteenuse raames kohtule ja teistele ametiasutustele esitatavate dokumentide ärakirju ja allkirju;
- 6) tegutsema vahekohtuniku ja lepitajana;
- 7) tegutsema pankrotihaldurina.

§ 42. Vandeadvokaadi abi ja vandeadvokaadi vanemabi õiguspädevus

(1) Vandeadvokaadi abil ja vandeadvokaadi vanemabil on vandeadvokaadi õiguspädevus seadusega piiratud ulatuses.

(2) Vandeadvokaadi vanemabi ja vandeadvokaadi abi ei ole pädevad täitma käesoleva seaduse § 41 punktis 6 nimetatud ülesandeid ja esindama või kaitsma klienti Riigikohtus. Vandeadvokaadi abi ei ole pädev täitma § 41 punktis 7 nimetatud ülesandeid.

(3) Vandeadvokaadi abi võib õigusteenust osutada üksnes vandeadvokaadist patrooni juhendamisel.

§ 43. Advokaadi tagatised

(1) Advokaat on õigusteenust osutades sõltumatu ning juhindub seadustest, advokatuuri organite õigusaktidest ja otsustest, advokaadi kutse-eetika nõuetest ning headest kommetest ja südametunnistusest.

(2) Advokaadile usaldatud andmed on konfidentsiaalsed. Tunnistajana ülekuulatavale advokaadile, advokatuuri või advokaadibüroo töötajale ei või talle õigusteenuse osutamisega teatavaks saanud asjaolude kohta küsimusi esitada ega temalt seletust nõuda.

(3) Advokaadilt ja advokatuuri või advokaadibüroo töötajalt ega advokaadibüroost ei või ära võtta õigusteenust osutades saadud teabekandjaid.

(4) Advokaati ei või tema ülesannete täitmise tõttu samastada kliendiga ega kliendi kohtuasjaga.

(5) Advokaati ei või kutsetegevusest tulenevatel asjaoludel aukohtu nõusolekuta kinni pidada, läbi otsida ega vahistada.

§ 44. Advokaadi kohustused

(1) Advokaat on kohustatud:

- 1) kasutama kliendi huvides kõiki seadusega kooskõlas olevaid vahendeid ja viise, säilitades kutseau ja väärrikuse;
- 2) teavitama klienti õigusteenuse osutamiseiga seotud tegevusest;
- 3) pidama käsitletavate asjade nimekirja.

(2) Advokaat peab pidevalt oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi täiendama.

(3) Advokaat ei või õigusteenust osutades omandada kliendi õigusi.

(4) Advokaat ei või õigusteenust osutada, kui ta samas asjas on osutanud või osutab õigusteenust kliendi huvidega vastuolus olevate huvidega isikule või kui seaduse kohaselt ei ole lubatud õigusteenust osutada.

(5) Advokaat võib omal algatusel ja advokaadibüroo pidaja nõusolekul loobuda kliendilepinguga võetud kohustusest või lõpetada kliendilepingu, kui klient on esitanud nõude, mille täitmiseks advokaat peab rikku- ma seadust või kutse- eetika nõudeid, või kui klient on rikkunud kliendilepingu olulist tingimust.

§ 45. Kutsesaladuse hoidmine

(1) Advokaat on kohustatud hoidma saladuses talle õigusteenust osutades teatavaks saanud andmeid, tema poole õigusteenuse saamiseks pöördumist ja õigusteenuse eest makstud tasu suurust. Kohustus ei ole ajaliselt piiratud ja kehtib ka pärast advokaadi- tegevuse lõppemist. Kohustus kehtib ka advokaadi- büroo töötaja ja advokatuuri töötaja kohta ning selle

avaliku teenistuja kohta, kellele on advokaadi kutse-saladus teatavaks saanud teenistuskohustusi täites.

(2) Klient või tema õigusjärglane võib vabastada advokaadi kutsesaladuse hoidmise kohustusest oma kirjaliku nõusolekuga.

(3) Saladuse hoidmise kohustus ei kehti asjas osalenud advokaadi õigusteenuse kulude sissenõudmise kohta.

(4) Kutsesaladuse rikkumiseks ei peeta andmete avaldamist järelevalvet teostavale juhatusele ja distsiplinaarsüüteoasja arutavale aukohtule.

(5) Esimese astme kuriteo ärahoidmiseks on advokaat õigustatud esitama halduskohtu esimehele või tema määratud sama kohtu halduskohtunikule põhjendatud kirjaliku taotluse kutsesaladuse hoidmise kohustusest vabastamiseks. Kohtunik vaatab taotluse viivitamata läbi ja annab kohustusest vabastamiseks kirjaliku loa või keeldub sellest.

§ 46. Järelevalve advokaadi tegevuse üle

(1) Advokaadi tegevuse järele valvab advokatuuri juhatus.

(2) Advokaat, kelle tegevuse järele valvatakse, on juhatuse nõudel kohustatud:

- 1) ilmuma juhatuse istungile;
- 2) esitama juhatusele või juhatuse määratud isikule advokaadibüroo asjaajamisega ja advokaadi kutse-tegevusega seotud dokumendid;
- 3) andma oma tegevuse kohta seletusi;
- 4) võimaldama juhatuse määratud isikul pääseda büroo ruumidesse.

§ 47. Varaline vastutus

Õigusteenust osutades süüliselt tekitatud otsese varalise kahju eest vastutavad advokaadibüroo pidaja ja advokaat solidaarselt.

§ 48. Advokaadi kutsekindlustus

(1) Advokaadibüroo pidaja või advokaadi poolt tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks peab advokaadibüroo pidaja sõlmima kutsekindlustuslepingu järgmistel tingimustel:

1) kindlustusandja on Eestis kindlustustegevuseks luba omav äriühing;

2) kindlustusjuhtum on advokaadibüroo pidaja või advokaadi poolt õigusteenuse osutamise otsese varalise kahju tekitamine. Kutsekohustuse tahtlikust rikkumisest tekkivat vastutust kindlustama ei pea;

3) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt 1 miljon krooni;

4) kui kindlustusleping on sõlmitud omavastutusega, hüvitab kindlustusandja tekitatud kahju kogu ulatuses ja nõuab omavastutuse summa tagasi kindlustusvõtjalt.

(2) Justiitsministril on õigus kehtestada advokaadibüroo pidaja ja advokaadi kutsekindlustuslepingu lisatingimusi eelkõige kindlustusjuhtumi, hüvitise vähendamise või hüvitamisest keeldumise aluste ja hüvitamise tähtaja kohta.

(3) Kutsekindlustuslepingu ärakiri esitatakse viivitamata advokatuuri juhatusele. Kindlustusandja on kohustatud advokatuurile teatama, kui eelnimetatud

kutsekindlustusleping lõpeb ja kindlustusandja ei ole kindlustusvõtjaga sõlminud uut lepingut.

§ 49. Advokaadibüroo

(1) Advokaat osutab õigusteenust advokaadibüroo kaudu.

(2) Advokaadibüroo pidaja on advokaadiühing või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeadvokaat.

(3) Äriühing või füüsilisest isikust ettevõtja võib pida-
da üht või mitut advokaadibürood.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad vandeadvokaadid võivad advokaadibüroo pidamiseks sõlmida seltsingulepingu.

(5) Advokaadibüroo pidaja ja advokaadi suhted määratakse lepinguga.

§ 50. Advokaadiühing

(1) Vandeadvokaadid võivad õigusteenuse osutamiseks asutada äriühinguna tegutseva advokaadiühingu.

(2) Advokaadiühing võib tegutseda täisühingu, usaldusühingu, osaühingu või aktsiaseltsina. Vandeadvokaat võib olla üksnes ühe advokaadiühingu osanik või aktsionär.

(3) Advokaadiühingule kohaldatakse selle äriühingu liigi kohta käivaid sätteid, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(4) Täisühingu või usaldusühinguna tegutseva advokaadiühingu ühinguleping tuleb sõlmida kirjalikult.

Leping lisatakse ühingu äriregistrisse kandmise avaldusele.

(5) Aktsiaseltsina tegutsev advokaadiühing võib välja lasta üksnes nimelisi aktsiaid.

(6) Advokaadiühing võib ühineda ainult teise advokaadiühinguga.

§ 51. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev advokaat

(1) Vandeadvokaat võib õigusteenust osutada füüsilisest isikust ettevõtjana.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeadvokaat peab olema kantud äriregistrisse.

§ 52. Ärinimi

Advokaadiühingu või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva advokaadi ärinimes peab sisalduma sõna «advokaadibüroo» või «advokaat».

§ 53. Tegevusala

(1) Advokaadiühingul ei või olla teist tegevusala peale õigusteenuse osutamise.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeadvokaat ei või sama ärinime all tegutseda teisel tegevusalal peale õigusteenuse osutamise.

§ 54. Advokaadiühingu osanik ja aktsionär

(1) Advokaadiühingu osanik või aktsionär võib olla üksnes vandeadvokaat.

(2) Täisühingu või usaldusühinguna tegutsevasse advokaadiühingusse võib osaniku pärija astuda üksnes juhul, kui ta on vandeadvokaat.

(3) Osaühinguna tegutseva advokaadiühingu osa võib osaniku surma korral üle minna pärijale üksnes juhul, kui pärija on vandeadvokaat. Muul juhul hüvitab advokaadiühing pärijale osa väärtuse pärimisõiguse tunnistuse väljaandmisest alates kolme kuu jooksul.

(4) Kui advokaadiühingu aktsionäri pärija ei ole vandeadvokaat, on ta kohustatud aktsia võõrandama pärimisõiguse tunnistuse väljaandmisest alates kolme kuu jooksul. Aktsia võõrandamise korral on advokaadiühingu aktsionäridel ostueesõigus neile aktsia võõrandamislepingu esitamisest alates ühe kuu jooksul.

(5) Kui advokaadiühingu aktsionäri pärija, kes ei ole vandeadvokaat, ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul aktsiat võõrandanud, on advokaadiühing kohustatud aktsia tühistama ja selle väärtuse pärijale hüvitama.

(6) Kui advokaadiühingu osanik või aktsionär arvatakse või heidetakse advokatuurist välja, peab ta oma osa või aktsia kolme kuu jooksul võõrandama. Aktsia või osa võõrandamise korral on advokaadiühingu teistel aktsionäridel või osanikel ostueesõigus neile aktsia võõrandamislepingu esitamisest alates ühe kuu jooksul.

(7) Kui advokatuurist väljaheidetud või väljaarvatud isik ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul osa või aktsiat võõrandanud, on advokaadiühing kohustatud osa või aktsia tühistama ja selle väärtuse väljaheidetule või väljaarvatule hüvitama.

§ 55. Kliendileping

(1) Õigusteenuse osutamiseks sõlmib advokaadibüroo pidaja isikuga kliendilepingu, milles lepitakse kokku õigusteenust osutava advokaadi nimi, tema volitus ja ülesanded ning advokaaditasu vorm ja suurus või määr.

(2) Ühisvolitust ei või anda advokaadile ja isikule, kes ei ole advokaat.

(3) Kliendilepingule kohaldatakse käsundit reguleerivaid sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(4) Suulise lepingu sõlmimisest peab advokaat teatama advokaadibüroo pidajale. Suulist lepingut ei või sõlmida kliendi kaitseks kriminaalmenetluses või kliendi esindamiseks kohtus või muus ametiasutuses. Kirjaliku lepingu sõlmimisel kirjutavad lepingule alla advokaadibüroo pidaja, ülesande täitmiseks võtnud advokaat ja klient.

(5) Kui õigusteenust osutab vandeadvokaadi abi, tuleb lepingu sõlmimisel teatada, et ülesannet täidab vandeadvokaadi abi patrooni juhendamisel.

§ 56. Kliendilepingu asendustäitja

(1) Kui advokaadil ei ole mõjuval põhjusel võimalik kliendilepingut täita, määrab advokaadibüroo pidaja asendustäitjaks teise advokaadi, kes astub senise täitja asemele.

(2) Asendustäitja võib määrata üksnes kliendi kirjalikul nõusolekul.

§ 57. Advokaadi volikiri

(1) Õigusteenust osutades tegutseb advokaat advokaadibüroo pidaja antava advokaadivolikirja alusel. Advokaadivolikirjas märgib advokaadibüroo pidaja volituse, mille klient on advokaadile andnud.

(2) Õigustoimingu tegemiseks peab advokaadil olema notariaalselt tõestatud volikiri, kui see on ette nähtud seadusega.

§ 58. Advokaadi reklaam

(1) Advokaadil ja advokaadiühingul on keelatud end ja oma tegevust reklaamida.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses ei ole reklaam selline teave büroo ja advokaadi kohta nagu nimi, tegevusvaldkond, tööaeg ja büroo aadress ning sidevahendite numbrid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed kõigi advokaadibüroode kohta avaldatakse advokaatuuri aastaraamatus.

§ 59. Advokaadibüroo tööaeg

Advokaadibüroo pidaja peab hoolitsema selle eest, et advokaadibüroos oleks teave advokaatide vastuvõtuaegade kohta.

§ 60. Advokaaditasu

(1) Advokaaditasu lepitakse kokku kliendilepingus.

(2) Advokaadibüroo pidaja või advokaat teeb kliendile esimese hinnapakumise ning selgitab tasu kujundamise aluseid.

(3) Advokatuur ei või määrata advokaaditasu piirmäärasid.

(4) Klient tasub advokaadibüroo pidajale kokkulepitud viisil ja ajal arve alusel.

(5) Kliendilepingus võib ette näha, et klient tasub õigusteenuskulud ja advokaaditasu ette. Kui kliendileping lõpetatakse enne ülesande täitmist, maksab advokaadibüroo pidaja kliendile tagasi ettemaksu, millest on maha arvatud tasu tehtud töö eest ja õigusteenuskulud.

(6) Riik kindlustab piisavate vahendite eraldamise riigi õigusabi osutamiseks. Advokatuuri üldkogu otsustab riigi õigusabi eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise korra ja tasumäärad, kui justiitsminister on need eelnevalt heaks kiitnud. Eelnimetatud otsuse eelnõu esitab justiitsministrile aegsasti advokatuuri juhatus.

§ 61. Tasu vorm

(1) Tasu määratakse:

1) ajatasuna (tunnitasu);

2) kindlas suuruses (koondtasu);

3) osana kliendi kasust, mida ta saab õigusteenuse osutamise tõttu (osatasu).

(2) Tasu tuleb maksta rahas.

(3) Kokkuleppel kliendiga võib tasu seada sõltuvusse advokaadi töö tulemusest ja muudest asjaoludest.

§ 62. Õigusteenuskulud

(1) Klient hüvitab vajalikud kulud, mida advokaat või advokaadibüroo pidaja on õigusteenust osutades kandnud.

(2) Advokaat on kohustatud klienti kõigist kuludest teavitama.

§ 63. Arve esitamine

Advokaat on kohustatud kliendile andma advokaaditasu ja õigusteenuskulude kohta arve, milles on eraldi märgitud tasu ja kulude suurus.

§ 64. Advokaaditasu ja õigusteenuskulude vaidlustamine

Kui klient leiab, et advokaaditasu või õigusteenuskulu nõue ei ole põhjendatud, võib ta selle vaidlustada advokatuuri aukohtus.

5. PEATÜKK

KUTSE TUNNUSTAMINE JA ADVOKATUURI ASSOTSIEERUNUD LIIGE

§ 65. Kutsekvalifikatsiooni tunnustamine

(1) Isik, kellel on õigus tegutseda täieõigusliku advokaadina välisriigis, võetakse kirjaliku avalduse alusel vandeadvokaadina advokatuuri liikmeks ilma vandeadvokaadieksamita, kui tema kvalifikatsiooni on tunnustatud sobivustestiga vastavalt «Välisriigis

omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusele» (RT I 2000, 29, 168).

(2) Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina tegutsemise õigust andvate kutsenimetuste loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus.

(3) Kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse läbi vaatamisel kehtib kutsesobivuskomisjoni kohta käesolevas seaduses ja advokatuuri kodukorras sätestatu.

(4) Kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse läbi vaatamise eest tuleb advokatuurile tasuda 3000 krooni.

§ 66. Advokatuuri assotsieerunud liige

(1) Advokatuuri assotsieerunud liikmena (edaspidi *assotsieerunud liige*) tegutsemise õigus antakse avalduse alusel isikule, kes on Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik ja kellel on õigus tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina.

(2) Isik peab assotsieerunud liikmena tegutsemise õigust taotledes esitama Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva organi tunnistuse selle kohta, et tal on õigus selles riigis tegutseda täieõigusliku advokaadina. Tunnistus kehtib, kui see on isikule antud kuni kolm kuud enne advokatuuri juhatusele esitamist.

(3) Assotsieerunud liige kuulub advokatuuri üldkogusse. Tal on hääleõigus esimehe ja juhatuse liikmete valimisel. Assotsieerunud liikmel on advokatuuri liikmena ja õigusteenuse osutajana käesolevas peatükis sätestatud õigused ja kohustused.

(4) Assotsieerunud liige kantakse advokatuuri registrisse käesoleva seaduse § 21 kohaselt. Advokaadi-

toimikusse paigutatakse ka dokumendid, mille kohaselt on assotsieerunud liige Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadibüroo pidaja või advokaadiühingu aktsionär või osanik.

(5) Teadaande isikule assotsieerunud liikmena tegutsemise õiguse andmise kohta avaldab advokatuuri juhatuse väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 67. Assotsieerunud liikme pädevus

(1) Õigusteenust osutavale assotsieerunud liikmele kohaldatakse käesoleva seaduse § 41, arvestades selles paragrahvis ettenähtud erisusi.

(2) Assotsieerunud liige võib esindada või kaitsta klienti kohtus üksnes koostöös vandeadvokaadiga.

(3) Assotsieerunud liige võib esindada või kaitsta klienti Riigikohtus üksnes koos vandeadvokaadiga.

(4) Assotsieerunud liige peab täitma samu kutsetegevuse ja kutse-eetika nõudeid ja kohustusi, mis teised advokatuuri liikmed.

(5) Assotsieerunud liikmelt ei nõuta käesolevas seaduses ettenähtud kutsekindlustust, kui tal on Euroopa Liidu liikmesriigis kutsekindlustus, mis võimaldab Eestis hüvitada kahju käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud tingimustel. Kutsekindlustuseks loetakse ka kahju hüvitamise tagamiseks seadusega sätestatud muu garantii olemasolu. Kui kutsekindlustus ei kata kahju käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud ulatuses, peab assotsieerunud liige puudujäävas osas sõlmima kutsekindlustuslepingu.

§ 68. Assotsieerunud liikme kutsenimetuse kasutamine

(1) Assotsieerunud liige peab Eestis õigusteenust osutades kasutama seda kutsenimetust, mis annab talle õiguse tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadina. Kutsenimetusele peab olema lisatud selle õiguse andnud organi nimetus või kohtu nimetus, mille juures assotsieerunud liige Euroopa Liidu liikmesriigis tegutseb.

(2) Assotsieerunud liikme kutsenimetusele peab olema väljendatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigi vähemalt ühes ametlikus keeles viisil, mis võimaldab seda Eesti advokaatide kutsenimetustest selgesti eristada.

(3) Kutsenimetusele peab assotsieerunud liige lisama nimetuse «Eesti Advokatuuri assotsieerunud liige».

§ 69. Assotsieerunud liige advokaadibüroo pidajana ja advokaadiühingu osaniku või aktsionärina

(1) Assotsieerunud liige võib vandeadvokaadiga samadel alustel olla advokaadibüroo pidaja ja advokaadiühingu osanik või aktsionär ning pärida advokaadiühingu osa või aktsia. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev assotsieerunud liige võib sõlmida advokaadibüroo pidamiseks seltsingulepingu samadel alustel vandeadvokaadiga.

(2) Assotsieerunud liikmed võivad advokaadibürood pidada ka välisriigis sõlmitud seltsingulepingu alusel, kui lepingu pooled on üksnes Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina tegutsevad isikud.

(3) Advokaadiühinguna võib tegutseda ka välisriigi äriühingust advokaadiühing või selle filiaal, mille osanik või aktsionär on assotsieerunud liige.

(4) Advokaadibürood ei tohi pidada välisriigi äriühing, mille osanikud või aktsionärid on isikud, kellel ei ole õigust tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina.

§ 70. Järelevalve ja advokatuurist väljaarvamine

(1) Assotsieerunud liikme kutsetegevuse järele valvatakse ja ta võetakse distsiplinaarvastutusele samal alusel ja samas korras advokatuuri liikmetega.

(2) Assotsieerunud liige arvatakse advokatuurist välja, kui ta kaotab õiguse tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina.

§ 71. Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva organi teavitamine

Assotsieerunud liikmena tegutsemise õiguse andmisest, tema suhtes aukohtumenetluse algatamisest, distsiplinaarkorras karistamisest või tegevuse peatamisest teatab advokatuuri juhatus Euroopa Liidu liikmesriigi pädevale organile, edastades asjakohase teabe.

§ 72. Teatamiskohustus

(1) Assotsieerunud liige peab esitama advokatuuri juhatusele andmed kutsekindlustuse kohta ja teiste advokaatidega koostöös tegutsemise kohta. Advokatuuri juhatuse nõudmisel peab assotsieerunud liige esitama oma kutsetegevuse kohta ka muid andmeid.

(2) Kui assotsieerunud liikme suhtes on Euroopa Liidu liikmesriigi pädev organ algatanud distsiplinaarmenetluse või kui ta on Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina tegutsemise õiguse kaotanud, peab ta sellest viivitamata teatama advokaatuuri juhatusele.

§ 73. Assotsieerunud liikmele vandeadvokaadi kutsenimetuse andmine

(1) Kui assotsieerunud liige on tegutsenud Eestis alaliselt Eesti õiguse alal vähemalt kolm aastat, on tal õigus vandeadvokaadi kutsenimetusele.

(2) Kui assotsieerunud liige on tegutsenud Eestis alaliselt vähemalt kolm aastat, kuid vähem kui kolm aastat sellest Eesti õiguse alal, võib talle anda vandeadvokaadi kutsenimetuse. Asja otsustades arvestatakse tema kutsetegevuse laadi, teadmisi ja kogemusi Eesti õigusest ning enesetäiendamist Eesti õiguses.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel ei nõuta isikult vandeadvokaadieksami sooritamist. Assotsieerunud liige peab esitama advokatuuri juhatusele kirjaliku avalduse ja oma kutsetegevuse andmed, mis tõendavad, et ta on Eestis tegutsenud tegelikult ja vaheaegadeta. Advokatuuri juhatus võib nõuda lisateavet.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud juhul vestleb kutsesobivuskomisjon assotsieerunud liikmega, et selgitada välja tema senise kutsetegevuse laad ning teadmised Eesti õigusest.

(5) Assotsieerunud liikmele ei anta vandeadvokaadi kutsenimetust, kui tema suhtes on menetluses distsipli-

naarsüüteoasi või kui ta on Eestis tegutsedes oluliselt eksinud kutsetegevuse või kutse-eeetika nõuete vastu.

(6) Kui assotsieerunud liikmele on antud vandeadvokaadi kutsenimetus, kaotab ta assotsieerunud liikme staatuse.

6. PEATÜKK VÄLISRIIGI ADVOKAAT

§ 74. Välisriigi advokaat

(1) Välisriigi advokaat on isik, kellel on õigus tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina, kuid kes ei ole Eesti Advokatuuri liige.

(2) Välisriigi advokaadi kutsetegevusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud, arvestades selle paragrahvi erisusi.

(3) Välisriigi advokaat ei või Eestis alaliselt advokaadina tegutseda.

(4) Eestis võib välisriigi advokaat klienti kohtus esindada või kaitsta üksnes koos vandeadvokaadiga.

(5) Välisriigi advokaadi tegutsemisel Eestis kehtivad tema suhtes Eesti Advokatuuri liikmetele esitatavad kutsetegevuse ja kutse-eeetika nõuded.

§ 75. Välisriigi advokaadi kutsenimetuse kasutamine

(1) Välisriigi advokaat peab Eestis õigusteenust osutades kasutama seda kutsenimetust, mis annab talle õiguse tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis advo-

kaadina. Kutsenimetusele peab olema lisatud selle õiguse andnud organi nimetus või selle kohtu nimetus, mille juures välisriigi advokaat Euroopa Liidu liikmesriigis tegutseb.

(2) Välisriigi advokaadi kutsenimetusele peab olema väljendatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigi vähemalt ühes ametlikus keeles viisil, mis võimaldab seda Eesti advokaatide kutsenimetustest selgesti eristada.

§ 76. Järelevalve välisriigi advokaadi kutsetegevuse üle

(1) Eestis tegutseva välisriigi advokaadi kutsetegevuse järele valvab advokatuuri juhatus.

(2) Välisriigi advokaadil on käesoleva seaduse § 46 lõikes 2 nimetatud kohustused. Advokatuuri juhatus võib nõuda, et ta tõendaks oma õigust tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadina.

(3) Õigusteenuse osutamisele asumisel peab välisriigi advokaat esitama sellekohase teatise advokatuuri juhatusele.

§ 77. Välisriigi advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamine ja distsiplinaarkaristuse määramine

(1) Välisriigi advokaadi suhtes algatatakse aukohtumenetlus käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras.

(2) Aukohus võib välisriigi advokaadile määrata käesoleva seaduse § 19 lõike 2 punktis 2 nimetatud karistuse või võtta talt õiguse tegutseda Eestis välis-

riigi advokaadina. Aukohtu otsus, millega võetakse isikult õigus tegutseda Eestis välisriigi advokaadina, jõustub, kui selle kinnitab advokatuuri juhatus.

§ 78. Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva organi teavitamine

(1) Välisriigi advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamisest või tema distsiplinaarkorras karistamisest teatab advokatuuri juhatus Euroopa Liidu liikmesriigi pädevale organile, edastades asjakohase teabe.

(2) Advokatuuri juhatus peab välisriigi advokaadi kohta Euroopa Liidu liikmesriigi pädevalt organilt saadud andmeid kasutades ja säilitades järgima konfidentsiaalsusnõuet.

7. PEATÜKK SEADUSE RAKENDAMINE

§ 79. Eesti Vabariigi seaduse «Eesti Advokatuuri kohta» kehtetuks tunnistamine

Seni Eesti Advokatuuri tegevust reguleerinud Eesti Vabariigi seadus «Eesti Advokatuuri kohta» (RT 1991, 45, 546; RT I 1994, 5, 50) tunnistatakse kehtetuks.

§ 80. Riigilõivuseaduse täiendamine

«Riigilõivuseadust» (RT I 1997, 80, 1344; 2000, 5, 32; 10, 58; 19, 117; 26, 150; 29, 168 ja 169; 39, 237; 49,

300; 54, 346 ja 349; 55, 365; 57, 372 ja 373; 59, 379; 60, õiend; 78, 498; 84, 534; 92, 597 ja 598; 95, 607 ja 611; 2001, 2, 2; 3, 4; 16, 69 ja 72; 27, 151; 31, 171; 34, 188) täiendatakse §-ga 29³ järgmises sõnastuses:

«§ 29³. Riigilõivu tasumisest vabastamine välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel

Välisriigi advokaat on vabastatud riigilõivu tasumisest enda kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse läbivaatamisel.»

§ 81. Advokatuuri kustutamine mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist

(1) Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud Eesti Advokatuur kustutatakse registrist likvideerimismenetluseta.

(2) Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist Eesti Advokatuuri kustutamisele ei kohaldata mittetulundusühingute seaduse (RT I 1996, 42, 811; 1998, 96, 1515; 1999, 10, 155; 23, 355; 67, 658; 2000, 55, 365; 88, 576) § 53 lõikes 3 sätestatud.

§ 82. Advokatuuri organid ja õigusaktid

(1) Advokatuur peab hiljemalt 2001. aasta 31. maiks moodustama organid kooskõlas käesoleva seadusega.

(2) Eesti Vabariigi seaduse «Eesti Advokatuuri kohta» alusel moodustatud advokatuuri organite volitused lõpevad, kui on moodustatud advokatuuri organid käesoleva seaduse alusel.

(3) Advokatuur peab hiljemalt 2001. aasta 31. maiks viima oma õigusaktid kooskõlla käesoleva seadusega.

(4) Kuni 2002. aasta 1. jaanuarini kehtestab riigi poolt õigusabi eest makstava tasu arvestamise alused, maksimise korra ja tasumäärad justiitsminister, kuulanud ära advokatuuri juhatuse seisukoha.

§ 83. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 42 lõikest 2 tulenev vandeadvokaadi vanemabi õigus tegutseda pankrotihaldurina jõustub eraldi seadusega sätestataval tähtpäeval.

(2) Käesoleva seaduse § 9 punkt 10 ja § 60 lõige 6 jõustuvad 2002. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 48 jõustub 2003. aasta 1. jaanuaril.

(4) Käesoleva seaduse §-d 66–78 jõustuvad eraldi seadusega sätestataval tähtpäeval.

Riigikogu esimees Toomas SAVI

**Advokaatide Rahvusvahelise Assotsiatsiooni
(IBA) Nõukogu otsus
vastu võetud 13.09.1998 Vancouveris***

Arvestades, et IBA peamiseks ülesandeks ja eesmärgiks on tagada õigluse ja õigusteenuste kättesaadavus ühiskonna kõikidele liikmetele ning pigem klientide ja avalikkuse huvide kui advokaatide majandusliku kaitse alalhoidmine;

arvestades, et advokaatide tööd eristavate peamiste standardite ja põhimõtete eesmärk on avalikkuse, st. ühiskonna kui niisuguse kaitse ja heaolu, mitte aga vaid nende inimeste kasu, kes juhtuvad olema ühe või teise advokaadi kliendid;

arvestades, et õigusteenuste osutamise aluseks olevad põhiprintsiibid, mille eesmärgiks on tagada avalikkuse kaitse, sisalduvad IBA "Advokaatide eetika üldpõhimõtetes", muuhulgas 4. ja 8. põhimõttes, mis puudutavad huvide konfliktidest hoidumist ja advokaadi sõltumatuse säilitamist, ning 5. põhimõttes, mis puudutab konfidentsiaalsust ja kliendi eesõigust;

---

* Tõlgitud väljaandest DEFENSOR LEGIS, Journal of the Finnish Bar Association, nr. 4 (juuli-august) 1999

arvestades, et tuleb leida viisid nende põhimõtete säilitamiseks multidistsiplinaarse tegevuse keskkonnas;

arvestades, et mõiste "multidistsiplinaarne tegevus" tähistab advokaatide ja mitteadvokaatide vahelise koostöö kõikvõimalikke vorme;

arvestades, et austus seaduse ülimuslikkuse vastu on ülemaailmset aktsepteerimist leidnud põhimõte, mis hõlmab kodanike õigust seaduse kaitsele omavaheliste erimeelsuste lahendamisel, aga ka kaitsele riigivõimuorganite omavoli ja muude institutsioonide võimuliialduste vastu, kuivõrd seaduse ülimuslikkuse printsiibi kohaselt on seadus võrdselt siduv nii võimu omavatele ja mitteomavatele kodanikele kui riigivõimuorganitele;

arvestades, et seaduse ülimuslikkuse tunnistamine tähendab õigluse piisava kättesaadavuse vajaduse tunnistamist, ning kuna advokaadid kujutavad endast õigluse kättesaadavuse olulist elementi, on nende tegevus mistahes seaduslikkuse ülimuslikkusel põhineva süsteemi rakendamise vajalik element;

arvestades, et õiguslase teenindamise kohaseks toimimiseks on äärmiselt oluline, et kliendid võiksid oma advokaate usaldada ning nendega avameelselt ja ausalt suhelda, ilma kartuseta eelarvamustest tulenevate tagajärgede ees, ning taolisel usalduse nõudel on vähemalt kolm tähtsat tagajärge:

(a) esiteks, advokaat peab töötama tingimustel, mis välistavad kliendi huvidest lahkneva välise mõju ja surve, kusjuures advokaat peab lähtuma üksnes oma kliendi huvidest ning see printsiip moodustab

peaaegu kõikidele jurisdiktsioonidele omaste reeglite ja õiguse põhiolemuse, mille kohaselt advokaat peab tegutsema sõltumatult;

(b) teiseks, tulenevalt kaalutlustest, mille kohaselt on advokaat kohustatud tegutsema sõltumatult, peab advokaat hoolikalt vältima igasugust seotust enam kui ühe osapoollega, kui tegemist on osapoolte huvide konfliktiga või isegi potentsiaalse huvide konfliktiga;

(c) kolmandaks, advokaat on kohustatud pidama kliendi poolt talle usaldatud informatsiooni täielikus saladuses, ning taolise konfidentsiaalsuse tagamiseks peab kliendi poolt advokaadile antud informatsioon olema kaitstud kliendi eesõigusega;

arvestades, et advokaatide kohaseks tegutsemiseks seaduse ülimuslikkuse printsiibist lähtuvalt on ilmselgelt vajalik kliendipoolne usaldus ja seega ka kliendi eesõigus;

arvestades, et nimetatud küsimused on paljuski ainuomased advokaatide tööle, kuna eristuvad teiste elukutsete esindajate tegevusele omastest samalaadilistest aspektidest seeläbi, et erinevalt õiguslaste teenuste osutajatest ei mängi teiste elukutsete esindajad kesket rolli õigluse korraldamisel ja õigusriikluse põhimõtete alalhoidmisel: teiste kutsete esindajate jaoks on sõltumatust, konfidentsiaalsust ja huvide pörkumisest hoidumist puudutavad põhimõtted sootuks teise tähendusega – näiteks raamatupidajatel on paljudes jurisdiktsioonides ülesanne arvestada peale oma kliendi huvide ka teisi huvisid ja sellise ülesande täitmine võib kaasa tuua kohustuse avaldada kliendilt saadud informatsiooni ilma viimase nõusolekuta;

arvestades, et multidistsiplinaarse tegevuse, eriti kombineeritud teenuste osutamise aluseks olevaid ärihuve tuleb vaadelda lähtuvalt avalikkuse huvist õiguslase tegevuse olemuslike põhimõtete ja õigusteenu kvaliteedi säilimise osas, eriti seonduvalt sõltumatus, konfidentsiaalsuse ja huvide pörkumisest hoidumisega;

arvestades, et kui õigusteenu osutatakse integreeritud organisatsioonis, milles on esindatud ka teiste elukutsete esindajad, võib advokaat olla kohustatud alluma reeglitele, mille kohaselt ta peab arvestama teiste isikute, mitte aga oma kliendi huve, milliste esindamise ta on enesele ülesandeks võtnud;

arvestades, et sellises organisatsioonis käsitletavate huvide mitmekesisus kujutab endast ka ilmselget probleemi huvide pörkumise valdkonnas ning konfidentsiaalsuse kohustusega seotud ja ausa aruandluse kohustusega seotud töötajate vahelise koostöö valdkonnas, kusjuures sellised kohustused avaldavad nimetatud töötajatele ränka survet;

OTSUSTAB Advokaatide Rahvusvahelise Assotsiatsiooni (IBA) Nõukogu:

1. ET riigid peaksid multidistsiplinaarset tegevust lubava või mõjutava regulatsiooni kontekstis tagama IBA "Advokaatide eetika üldpõhimõtetes" sisalduvate klientide ja avalikkuse kaitset käsitlevate põhiprintsiipide kohase järgimise;
2. ET seadusandjatele, kaasa arvatud teenuste müümise reguleerimise ja/või edendamise eest vastu-

tavatele ametkondadele, tuleb teadvustada faktorid, mis muudavad advokaatide poolt osutatavad põhi-teenused ainulaadseteks ja teistest teenustest erinevateks (millised faktoreid on kirjeldatud käesolevas dokumendis ja IBA 06.06.1998 otsuses õigus-
alase tegevuse regulatsiooni kohta) ning mis tingivad vajaduse, et õigusalast tegevust puudutavat seadusandlikku raamistikku käsitletaks teistest kutsetest eraldi;

3. ET protsessi käigus peaksid sellised seadusandjad ja ametkonnad arvestama multidistsiplinaarsest tegevusest tulenevaid võimalikke riske klientidele ja avalikkusele, aga ka advokaatide elulise tähtsusega rolli õigusriikluse põhimõtete kindlustamisel;
4. ET seadusandjaid ja ametkondi tuleb julgustada looma ja kinnitama advokaatide ja mitteadvokaatide koostööd puudutavaid eeskirju, milles käsitletak eelpoolmainitud otsuses kirjeldatud õigus-
alase tegevuse olemuslikke aspekte ja mis sätestaksid kohased kaitseabinõud;
5. ET sellised eeskirjad peaksid reguleerima advokaatide tegutsemist multidistsiplinaarse tegevuse protsessis, vähendamaks klientide ja avalikkuse riske tulenevalt advokaatide sõltumatuse kahjustamisest, põrkuvate huvide esindamisest ning konfidentsiaalsuse ja kliendi eesõiguse rikkumisest.
6. ET sellised eeskirjad võiksid sisaldada:
  - (a) täpseid nõudeid huvide konfliktist hoidumise kohta, mis välistavad näiteks auditeerimis-

teenuste kombineerimise konsulteerimisteenuste või õigusalase esindamisega;

(b) täpseid reegleid konfidentsiaalse informatsiooni kättesaadavuse piirangute kohta;

(c) sätteid, mis kehtestavad advokaadi minimaalse osaluse või hääleõiguse organisatsioonis, milles on esindatud ka teiste kutsete esindajad, nõnda et tegemist on multidistsiplinaarse tegevusega;

(d) nõuet, et advokaatide ja teiste professionaalide tegutsemiseeskirjade vastuolulisuse või konflikti korral peavad domineerima eeskirjad, mis pakuvad parimat kliendi ja avalikkuse huvide kaitset;

7. ET antud dokumendis käsitletav teema kuulub IBA Nõukogu pidevalt käsitletavate temade hulka ja sel eesmärgil moodustatakse multidistsiplinaarse tegevuse uurimiseks IBA alaline komisjon, mille ülesandeks on jälgida, konsulteerida ja kaaluda täiendavat poliitikat, millest regulatiivorganid võiksid eeskju võtta.

EESTI ADVOKAADID

A

- Aadli, Aavo *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Aavo Aadli
- Aavakivi, Ilmar-Erik *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Aivar Pilv
- Aavik, Andres *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo HETA
- Aavik, Kalev *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo HETA
Tartu osakond
- Aavik, Marko *vandeadvokaadi abi,*
BCLO Advokaadibüroo
- Agarjova, Niina *vandeadvokaat,*
Tartu I Advokaadibüroo
- Ainla, Raul *vandeadvokaadi vanemabi,*
Alvini Advokaadibüroo
- Aland, Jüri *vandeadvokaat,*
Tartu I Advokaadibüroo
- Alas, Andres *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Alas & Raudsik
- Alaver, Andres *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Alaver & Partnerid

Allikmets, Sille	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Alp, Toomas	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Normann ja Partnerid
Alvin, Ain	<i>vandeadvokaat,</i> Alvini Advokaadibüroo
Amos, Kai	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Veljo Viiloli Advokaadibüroo
Arm, Maire	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Maire Arm
Arumäe, Urmas	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Landwell
Arvisto, Margus	<i>vandeadvokaadi abi,</i> BCLO Advokaadibüroo
Aule, Juho-Enn	<i>vandeadvokaat,</i> Aule Advokaadibüroo
B	
Bachmann, Kalev	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Bachmann & Partnerid
Balaban, Svetlana	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Jaak Oja
Bekker, Toomas	<i>vandeadvokaat,</i> Toomas Bekkeri Advokaadibüroo
Belov, Sergei	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Jaroslavski
Belugin, Igor	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Narva Esimene Advokaadibüroo
Belõševa, Antonina	<i>vandeadvokaat,</i> Narva Esimene Advokaadibüroo
Benevolenskaja, Jelena	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Ehasoo & Benevolenskaja

- Bergmann, Aet *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Tärk & Co
- Bergson, Raivo *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo A. Kunila & Ko
- Biin, Leino *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Leino Biin &
Partnerid
- Blankin, Piret *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Aivar Pilv
- Borunova, Merike *vandeadvokaat,*
Merike Borunova Advokaadibüroo
- Brett, Velmar *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Pohla & Hallmägi
- Brügel, Viktor *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Bachmann &
Partnerid Tallinna osakond
- Bulattšik, Eduard *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Bulattšik
- E**
- Eerma, Vaike *vandeadvokaat,*
Viruvärava Advokaadibüroo
- Ehasoo, Kaido *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Ehasoo &
Benevolenskaja
- Eiche, Alar *vandeadvokaadi vanemabi,*
Rodi Advokaadibüroo
- Eipre, Terje *vandeadvokaadi vanemabi,*
Olevimäe Advokaadibüroo
- Eliste, Eldur *vandeadvokaat,*
Sikuti Advokaadibüroo
- Ennok, Aivar *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Aivar Ennok
- Entsik, Eerik *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Aivar Pilv

Eomois, Henn	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Henn Eomois
Erelt, Jaan	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Ehasoo & Benevolenskaja
Etverk, Mari-Ann	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
F	
Feldschmidt, Uno	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Henn Eomois
Fink, Margus	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv
Fischer, Maiu	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Frosch, Anton	<i>vandeadvokaat,</i> Tartu I Advokaadibüroo
G	
Ginter, Carri	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Rodi Advokaadibüroo
Ginter, Viive	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Glikman, Aleksander	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Glikman & Glikman
Glikman, Leon	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Glikman & Glikman
Gorkin, Andres	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Aivar Ennok
Gorškaljov, Oleg	<i>vandeadvokaat,</i> Ida-Viru Advokaadibüroo
Greebe, Avo	<i>vandeadvokaat,</i> BCLO Advokaadibüroo
Grossmann, Jugans	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Jugans Grossmann
Gräzin, Igor	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co

H

- Haavasalu, Karl *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Paul Varul
- Hallmägi, Andres *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Pohla & Hallmägi
- Hannus, Harald *vandeadvokaat,*
Harald Hannuse Advokaadibüroo
- Harkmaa, Pirkko-Liis *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
- Heek, Margus *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Heek
- Hint, Aivar *vandeadvokaadi vanemabi,*
Tartu I Advokaadibüroo
- Hiob, Tiina Mare *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Tiina Mare Hiob
- Holsmer, Silja *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Alas & Raudsik
- Hämmalov, Airi *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Luiga & Mugu
- Hääl, Marti *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Alas & Raudsik

J

- Jaanson, Marika *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
- Jakobson, Alla *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo A. Jakobson &
A. Jaroslavski
- Jaroslavski, Anatoli *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo A. Jakobson &
A. Jaroslavski
- Jevšina, Jekaterina *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Jevšina & Manjuk
- Johanson, Vello *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Vello Johanson
- Jundas, Eve *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Legalia

Junti, Arvo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Arvo Junti
Jõepere, Evelin	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Kraavi & Partnerid
Järv, Peeter	<i>vandeadvokaat,</i> Peeter Järve Advokaadibüroo
Järve, Paul	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Järve, Otti & Laretei
Jürgen, Imbi	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo HETA
K	
Kaasik, Maidu	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Kaasik, Viktor	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo V. Kaasik & Co
Kadak, Kristina	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Kadak & Partnerid
Kaevando, Marko	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Aare Raigi Advokaadibüroo
Kalaus, Martti	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Kalaus, Tanel	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Kaljurand, Aldo	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Paul Varul
Kalk, Karmo	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Alvini Advokaadibüroo
Kallas, Kaja	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Kallaste, Valli	<i>vandeadvokaat,</i> Kallaste Advokaadibüroo
Kalme, Albert	<i>vandeadvokaat,</i> Albert Kalme Advokaadibüroo
Karu, Ants	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo HETA

Karu, Sirle	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo HETA
Kask, Karl	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Kazikov, Albert	<i>vandeadvokaat,</i> Narva Esimene Advokaadibüroo
Kaur, Viive	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Luiga & Mugu
Keevallik, Toomas	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Toomas Keevallik
Kello, Aivar	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Kergandberg, Erki	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Aivar Pily
Kessler, Kilvar	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Kiik, Urmas	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Kiis, Ain	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo A. Kiis
Kiisa, Madis	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Laus & Partnerid
Kikkas, Nadežda	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Nadežda Kikkas
Kirikal, Jaak	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Kiviloo, Rein	<i>vandeadvokaat,</i> Olevimäe Advokaadibüroo
Koch, Kari-Paavo	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Heek
Koitver, Aurelia	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Koitver
Koitver, Katri	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Kentmanni Advokaadibüroo
Kooga, Kaido	<i>vandeadvokaat,</i> K. Kooga Advokaadibüroo

Koolmeister, Indrek	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Koolmeister & Ko
Korlenko, Mihhail	<i>vandeadvokaat,</i> Narva Esimene Advokaadibüroo
Kozik, Eduard	<i>vandeadvokaat,</i> Ida-Viru Advokaadibüroo
Kozlov, Viktor	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Kozlov ja Partnerid
Kraavi, Veli	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Kraavi & Partnerid
Krinal, Vahur	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Viira & Krinal
Kruusmaa, Tiia	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Jaak Oja
Kuklase, Olev	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Saar & Co
Kullerkann, Ingrid	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Leppik & Partnerid
Kunila, Annemarie	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo A. Kunila & Ko
Kuningas, Heiki	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Kutman, Peeter	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Landwell
Kuurberg, Maris	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo HETA
Kuusmaa, Kaljo	<i>vandeadvokaat,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Kõiv, Nikolai	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Nikolai Kõiv
Kõiv, Toomas	<i>vandeadvokaadi abi,</i> HETA Pärnu Advokaadibüroo
Kõo, Ahti	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Ahti Kõo
Kõrgesaar, Urmas	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Erik Siigur

- Kõve, Villu *vandeadvokaat,*
Villu Kõve Advokaadibüroo
- Käbi, Risto *Vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Teder & Rask
- Kägi, Kaljo *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Kaljo Kägi
- Kägi, Kersti *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Kaljo Kägi
- Kütt, Ivo *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Valge &
Uiga Jõgeva

L

- Laanemaa, Toomas *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo V. Kaasik & Co
- Laansalu, Ain *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Bachmann &
Partnerid
- Ladva, Owe *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Henn Eomois
- Laine, Eve *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Ann Saar
- Lall, Astrid *vandeadvokaat,*
Tartu I Advokaadibüroo
- Landberg, Elvi *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Elvi Landberg
- Laretei, Ants *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Järve, Otti &
Laretei
- Laur, Mare *vandeadvokaat,*
Tartu I Advokaadibüroo
- Laus, Raivo *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Laus & Partnerid
- Lausmaa, Natalia *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Ehasoo &
Benevolenskaja

Leedu, Märt	<i>vandeadvokaat,</i> Viruvärava Advokaadibüroo
Leis, Marina	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Viruvärava Advokaadibüroo
Lemetti, Margo	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv Tartu osakond
Leok, Neeme	<i>vandeadvokaat,</i> Valga Advokaadibüroo
Lepik, Hasso	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Lepik, Peeter	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Lepiksoo, Mariana	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Lepmets, Marju	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Eha Lillsaar
Leppik, Indrek	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Bachmann & Partnerid Tallinna osakond
Leppik, Jüri	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Leppik & Partnerid
Levin, Simon	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo HETA
Liiva, Toomas	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Mägi & Partnerid
Liivamägi, Linnar	<i>vandeadvokaat,</i> Niguliste Advokaadibüroo
Liivik, Tõnu	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tõnu Liivik
Lill, Kalev	<i>vandeadvokaat,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Lillo, Andrus	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Rutt Teeveer
Lillo, Indrek	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Ehasoo & Benevolenskaja

Lillsaar, Eha	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Eha Lillsaar
Lindma, Tarvo	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Maria Mägi Advokaadibüroo
Lindmäe, Jaan	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Linsi, Liina	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Liskmann-Getsu, Arina	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo A. Jakobson & A. Jaroslavski
Loonde, Helmi	<i>vandeadvokaat,</i> Helmi Loonde Advokaadibüroo
Luberg, Aadu	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo HETA
Luhaäär, Toomas	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Luiga, Sten	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Luiga & Mugu
Luik, Vello	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Valga Advokaadibüroo
Lukas, Aino-Eevi	<i>vandeadvokaat,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Luksepp, Helina	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv
Lumiste, Riine	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Legitimus
Lusmägi, Andres	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Alaver & Partnerid Tallinna osakond
Lust, Mare	<i>vandeadvokaat,</i> Viruvärava Advokaadibüroo
Lutsar, Tõnis	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tõnis Lutsar
Lõhmus, Karina	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Rutt Teeveer
Lõhmus, Mikk	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Paul Varul

M

- Maaroos, Ilmo *vandeadvokaat,*
HETA Pärnu Advokaadibüroo
- Mahhov, Ivo *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Välisõigusabi
- Mailend, Ants *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Paul Varul
- Malõšev, Mefodi *vandeadvokaat,*
M. Malõševi Advokaadibüroo
- Manavald, Priit *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Priit Manavald
- Mandel, Lea *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Lea Mandel
- Manjuk, Valentina *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Jevšina & Manjuk
- Markus, Raul *vandeadvokaat,*
Olevimäe Advokaadibüroo
- Masalina, Tatjana *vandeadvokaat,*
Narva Esimene Advokaadibüroo
- Masso, Meelis *vandeadvokaadi vanemabi,*
Tartu I Advokaadibüroo
- Meidra, Tõnu *vandeadvokaat,*
Olevimäe Advokaadibüroo
- Melikov, Kristjan *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Tark & Co
- Mets, Margus *vandeadvokaadi vanemabi,*
Advokaadibüroo Sirje Must
- Mihelson, Gennadi *vandeadvokaadi abi,*
M. Malõševi Advokaadibüroo
- Missik, Mart *vandeadvokaat,*
Olevimäe Advokaadibüroo
- Mody, Sanjay Jaanus *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Pohla & Hallmägi
- Mugu, Margus *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Luiga & Mugu

Mullari, Tambet	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo HETA
Murde, Valli	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Must, Sirje	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Sirje Must
Mägi, Helen	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Valge & Uiga
Mägi, Maria	<i>vandeadvokaat,</i> Maria Mägi Advokaadibüroo
Mägi, Monika	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Mägi & Partnerid
Mälberg, Toomas	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Landwell
Mällo, Konrad	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Konrad Mällo
Mänd, Ellinora	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Välisõigusabi
Mängel, Marje	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Marje Mängel
Männiko, Mari	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Landwell
N	
Naastre, Moonika	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Sirje Must
Namm, Küllike	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Küllike Namm
Napa, Rein	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Rein Napa
Narusberg, Sergei	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Laus & Partnerid
Neiland, Alar	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo AE Consult
Niitsoo, Rein	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Aare Raigi Advokaadibüroo

Nirgi, Lembit	<i>vandeadvokaat,</i> Rakvere Advokaadibüroo
Normann, Margo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Normann ja Partnerid
Nurm, Tiia	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Leppik & Partnerid
Nurmela, Ilona	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Nõmmik, Ants	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Kozlov & Partnerid
Nõmper, Ants	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
O	
Oberg, Raul	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Concordia Pärnu
Oja, Jaak	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Jaak Oja
Ojamaa, Heikki	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Maria Mägi Advokaadibüroo
Olovjanišnikov, Leonid	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Leonid Olovjanišnikov
Oro, Mari	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Ots, Arne	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Ots, Maivi	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Landwell
Otsmann, Villu	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Otti, Heldur	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Järve, Otti & Laretei

Otto, Iivi	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Oviir, Maarja	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
P	
Paabumets, Marko	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Paas, Harland	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Sirje Must
Paas, Paavo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv
Paatsi, Karina	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Luiga & Mugu
Paimets, Uno	<i>vandeadvokaat,</i> Uno Paimetsa Advokaadibüroo
Palumets, Enno	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Enno Palumets
Papp, Sven	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Paron, Raino	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Past, Andres	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Andres Past
Paulus, Lauri	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Legalia
Persidski, Peeter	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Pert, Raivo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Raivo Pert
Petrjakova, Niina	<i>vandeadvokaat,</i> Niguliste Advokaadibüroo
Piel, Eugenia	<i>vandeadvokaat,</i> E. Pieli Advokaadibüroo
Pihla, Enn	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Partes

Pihlak, Monica	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Luiga & Mugu
Pihlakas, Kaido	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo HETA
Pihlakas, Taavi	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo HETA
Pikamäe, Toomas	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Landwell
Pikma, Jaak	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Ida-Viru Advokaadibüroo
Pikmets, Helmut	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Paul Varul
Pilt, Eve	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Pilt, Kerstin	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Avo Aadli
Pilt, Toomas	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Heek
Pilv, Aivar	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv
Pilv, Tarmo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv Tartu osakond
Pinding, Ants	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Konrad Mällo
Plaks, Carry	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Ahti Kõo
Pohla, Asko	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Pohla & Hallmägi
Politšev, Sergei	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Ida-Viru Advokaadibüroo
Polman, Denis	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Mägi & Partnerid
Pormeister, Alo	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Preem, Otto	<i>vandeadvokaat,</i> Valga Advokaadibüroo

Põld, Kersti	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Kersti Põld
Põldme, Kristi	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Pärmann, Avo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Partes
Pärtel, Anu	<i>vandeadvokaat,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Päts, Madis	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo HETA
Pürn, Tanel	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Sirje Must
R	
Raamets, Rein	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Rein Raamets
Raidla, Jüri	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Raig, Aare-Heino	<i>vandeadvokaat,</i> Aare Raigi Advokaadibüroo
Rajavere, Peep	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Andres Rüütel
Rask, Rasmus	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Ratso, Allan	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Kadak & Partnerid
Raudsepp, Alla	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Concordia Pärnu
Raudsepp, Kati	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo V. Kaasik & Co
Raudsepp, Sulev	<i>vandeadvokaat,</i> Raudsepa Advokaadibüroo
Raudsik, Aivar	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Alas & Raudsik
Reinmaa, Armand	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Kadak & Partnerid

- Reinsalu, Matti *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Matti Reinsalu
- Reinson, Kristi *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
- Repnau, Andrus *vandeadvokaadi vanemabi,*
Viruvärava Advokaadibüroo
- Rivis, Eva *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Eva Rivis
- Rodi, Äili *vandeadvokaat,*
Rodi Advokaadibüroo
- Rogulski, Vladimir *vandeadvokaat,*
Narva Esimene Advokaadibüroo
- Roosalu, Kristina *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo K.Roosalu
- Roosmaa, Rünno *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Roosmaa
- Roosmaa, Valvo *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Roosmaa
- Ruus, Taivo *vandeadvokaadi abi,*
Olevimäe Advokaadibüroo
- Rõzov, Nikolai *vandeadvokaat,*
Ida-Viru Advokaadibüroo
- Räppo, Kaimo *vandeadvokaadi abi,*
Aare Raigi Advokaadibüroo
- Rüütel, Andres *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Andres Rüütel
- Rüütel, Risto *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Leino Biin &
Partnerid

S

- Saar, Ann *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Ann Saar
- Saar, Mall *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Saar & Co

Saar, Nigul	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Paul Varul
Saare, Kalev	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Saavo, Karl	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Karl Saavo
Saks, Dagmar	<i>vandeadvokaat,</i> Dagmar Saksa Advokaadibüroo
Saks, Reet	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Salumets, Alice	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Alvini Advokaadibüroo
Sassian, Edith	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Edith Sassian & Ko
Saue, Andres	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Andres Saue
Schmidt, Maimu	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Maimu Schmidt
Schneider, Siiri	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Siiri Schneider
Sehver, Monika	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Seimar, Imbi	<i>vandeadvokaat,</i> Niguliste Advokaadibüroo
Selberg, Eve	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Maire Arm
Sepp, Mare	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Mare Sepp
Siigur, Erik	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Erik Siigur
Siil, Marko	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Andres Tamm
Sikut, Mart	<i>vandeadvokaat,</i> Sikuti Advokaadibüroo
Sikut, Vello	<i>vandeadvokaat,</i> Sikuti Advokaadibüroo

Sild, Ruth	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Ruth Sild
Sild, Tarmo	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo HETA Brüsseli esindus
Sillar, Sven	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Toomas Keevallik
Simm, Piret	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Digesta
Simovart, Martin	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Simson, Andres	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Mägi & Partnerid
Solovjova, Irina	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo HETA Narva osakond
Soop, Ene	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Soosaar, Cardo	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Bachmann & Partnerid
Straus, Ilmar	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Glikman & Glikman
Suik, Andres	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Susi, Mart	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Suuban, Arvo	<i>vandeadvokaat,</i> Ida-Viru Advokaadibüroo
Suvorova, Natalia	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Legalia
Söörd, Milvi	<i>vandeadvokaat,</i> Viruvärava Advokaadibüroo

Ž

Žurina, Irina *vandeadvokaat,*
Ida-Viru Advokaadibüroo

Š

Šapiro, Beile *vandeadvokaat,*
Beile Šapiro Advokaadibüroo

Šemanski, Vladimir *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Vladimir Šemanski

T

Talviste, Üllar *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo HETA

Tamm, Andres *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Andres Tamm

Tamm, Elo *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär

Tamm, Leanika *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo Valge & Uiga

Tamme, Marge *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Marge Tamme

Tamme, Toomas *vandeadvokaadi vanemabi,*
Alvini Advokaadibüroo

Tamme, Tõnis *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Teder & Rask

Tammer, Anne *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo HETA
Tartu osakond

Tammer, Vello *vandeadvokaadi abi,*
Advokaadibüroo HETA
Tartu osakond

Tark, Aare *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Tark & Co

Tartu, Priit *vandeadvokaat,*
Advokaadibüroo Priit Tartu

Taube, Toomas	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Tauk, Daisy	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo HETA
Tedder, Jaan	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tedder
Teder, Indrek	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Teeveer, Rutt	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Rutt Teeveer
Tehver, Anu	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo V. Kaasik & Co
Tehver, Jaanus	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo V. Kaasik & Co
Tepper, Kristina	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Aivar Pilv
Tibar-Šuvalov, Eva	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Tibar & Partnerid
Tiiman, Marko	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Jaak Oja
Tolli-Baskin, Veera	<i>vandeadvokaat,</i> Veera Tolli Advokaadibüroo
Tolstov, Leonid	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Paul Varul
Tomberg, Helen Lumelille	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Tibar & Partnerid
Tomberg, Monika	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Tedder
Tomson, Endel	<i>vandeadvokaat,</i> Sikuti Advokaadibüroo
Toom, Pille	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Sikuti Advokaadibüroo
Toomemets, Triin	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raivo Laus
Tooming, Arri	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Arri Tooming

Tosmann, Raul	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Raul Tosmann
Traat, Martin	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Koolmeister & Ko
Treier, Thea	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Rutt Teeveer
Truija, Uido	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Henn Eomoi
Tšelnokova, Galina	<i>vandeadvokaat,</i> Narva Esimene Advokaadibüroo
Tusti, Mariann	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Niguliste Advokaadibüroo
Tuulas, Tõnu	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Leppik & Partnerid
Tõrs, Mari-Liis	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Tänav, Vahur	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Vahur Tänav

U

Uduste, Kaido	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo B & K
Uibokand, Anneli	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Kraavi & Partnerid
Uiga, Li	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Valge & Uiga
Umuršadjants, Artur	<i>vandeadvokaat,</i> Artur Umuršadjantsi Advokaadibüroo
Urge, Anneli	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Urge
Urge, Leo	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Urge
Uritam, Anu	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Glikman & Glikman

Ustav, Urmas	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo HETA
V	
Vabamets, Erki	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Toomas Keevallik
Vaher, Harry	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Viruvärava Advokaadibüroo
Vaher, Toomas	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid
Vahimets, Risto	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Vainomaa, Madis	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Vajak, Tiit	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Leppik & Partnerid
Valdma, Janek	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Aavo Aadli
Valge, Marina	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Valge & Uiga
Vallikivi, Hannes	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Tark & Co
Valm, Monika-Silvia	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Varul, Paul	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Paul Varul
Vaske, Talvi	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Partes
Veer, Teet	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Järve, Olli & Laretei
Veering, Uno	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Paul Varul
Veidebaum, Sten-Andrus	<i>vandeadvokaadi abi,</i> Advokaadibüroo Raidla & Partnerid

Veiermann, Mari-Ann	<i>vandeadvokaadi abi,</i> BCLO Advokaadibüroo
Veski, Andres	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Valge & Uiga
Viigimäe, Eero	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Glikman & Glikman
Viil, Leelo	<i>vandeadvokaat,</i> Vanalinna Advokaadibüroo
Viilol, Veljo	<i>vandeadvokaat,</i> Veljo Viiloli Advokaadibüroo
Viira, Margus	<i>vandeadvokaat,</i> Kentmanni Advokaadibüroo
Viitas, Lembit	<i>vandeadvokaat,</i> Rakvere Advokaadibüroo
Vilippus, Kenno	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Teder & Rask
Villik, Väino-Rein	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Väino R. Villik
Vinkel, Andres	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Henn Eomois
Vissak, Anne	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Vuchmann, Heia	<i>vandeadvokaat,</i> Tartu I Advokaadibüroo
Võhma, Vesse	<i>vandeadvokaat,</i> Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär
Västriik, Indrek	<i>vandeadvokaadi vanemabi,</i> Advokaadibüroo Koolmeister & Ko

Kirjastus Ilo
Madara 14, Tallinn 10612
tel 661 0553, faks 661 0556

Trükikoda Ilo Print
Madara 14, Tallinn 10612
tel 661 0351, faks 661 0352

